

Lokaal cultuurbeleid Elsene
Cultuurbeleidsplan 2014-2019

Inhoudstafel

0. Inleiding	p. 5
<u>Hoofdstuk 1: Omgevingsanalyse & SWOT</u>	p. 7
1. Omgevingsanalyse	p. 7
2. Sterkte – Zwaktematrix	p. 15
<u>Hoofdstuk 2: Missies structurele partners</u>	p. 17
<u>Hoofdstuk 3: inspraaktrajecten naar 2014-2019 en adviesorganen</u>	p. 21
1. Inspraaktrajecten	p. 21
2. Hervorming- en samenstelling raden	p. 25
<u>Hoofdstuk 4: visie en doelstellingen</u>	p. 28
1. Visie	p. 28
2. Doelstellingen	p. 30
<i>SD1. Er bestaan duurzame netwerken tussen de sociaal-culturele en culturele partners van verschillende gemeenschappen met het oog op complementariteit en met respect voor elkaars eigenheid.</i>	p. 30
<i>SD2. Kwaliteit en duurzaamheid staan centraal aanbod van en voor bewoners.</i>	p. 39
<i>SD3. De Elsenars eigenen zich de publieke ruimte nog meer toe via culturele acties.</i>	p. 45
<i>SD4. Studenten en Europeanen vinden gemakkelijker de weg naar het culturele leven in Elsene.</i>	p. 49
<i>SD5. Kinderen, jongeren en jongvolwassenen hebben meer plaats voor expressie en jeugdcultuur.</i>	p. 53
<u>Hoofdstuk 5: Middelen</u>	p. 57

0. Inleiding

Het cultuurbeleidsplan 2014-2019 ligt er, en we kunnen er trots op zijn. De weg ernaartoe was intensief en ontzettend boeiend. Tal van trajecten werden ondernomen om meer zicht te krijgen op de culturele wensen en verlangens van de Elsenaren, en we kregen hierbij zeer deskundige hulp van een nieuwe adviesraad. We gaven ons kind ook een naam: Re:space 'Herteken Elsene', omdat we samen met al onze actieve bewoners graag werk willen maken van een leefbare, gezellige en cultureel bruisende ruimte in het hart van onze hoofdstad. We blijven geloven dat kunst en cultuur kunnen bijdragen tot een beweging richting grotere verbanden, tot een integratie waarbij we verschillende gemeenschappen, ideeën, disciplines, instellingen en diensten op elkaar in laten werken i.p.v. alles kunstmatig op te delen. We willen niet alles los van elkaar laten bestaan, maar alles laten samenkomen in de stedelijke ruimte, en zo de gemeente blijven hertekenen.

Grosso modo volgt de opbouw van dit plan het voorbereidende proces. In een eerste hoofdstuk gunnen we een blik op hoe de gemeente Elsene er vandaag eigenlijk uitziet, en de kiemen voor de trends die zich de volgende jaren zullen doorzetten. We baseerden ons hier zowel op statistische gegevens die ons ter beschikking werden gesteld door het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn Brussel-Hoofdstad, de VUB en ULB, de Wijkmonitoring, de meet- en weetcel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de dienst Bevolking van de Gemeente Elsene, als op evaluaties die met het middenveld en de adviesraad werden ondernomen. Uit deze omgevingsanalyse en SWOT vloeien de eerste uitdagingen voor het lokaal cultuurbeleid in Elsene voort.

In een tweede hoofdstuk bekijken we kort de verschillende partners van ons cultuurbeleid en hun missies, en geven we een korte opsomming van het ruimere partnerschap en de gemeenschappelijke visie van het lokaal cultuurbeleid Re:space.

Daarna, in hoofdstuk drie, nemen we de inspraaktrajecten onder de loep die mee tot onze doelstellingen hebben geleid, want ook hier vloeien een aantal belangrijke uitdagingen uit voort. We bespreken ook kort hoe we de verschillende inspraakorganen hebben hervormd en vernieuwd.

Het vierde hoofdstuk vormt de kern van dit beleidsplan, de visie en doelstellingen waarmee we de volgende jaren gaan werken, meteen het antwoord op de uitdagingen uit de eerdere hoofdstukken. Samen met de adviesraad formuleerden we 5 grote strategische doelstellingen, bekeken we verder hoe we die gingen operationaliseren, faseren, en hoe we er ook indicatoren aan konden koppelen. We trekken volop de kaart,, onze missie indachtig, voor het bewust en procesmatig kiezen voor gemeenschapsvorming in de wijkgerichte ruimte, het stimuleren van samenwerking en uitwisseling tussen culturele instellingen en gemeentediensten, het verder ontwikkelen en open trekken van de beschikbare ruimte voor cultuur, het stimuleren van betrokkenheid van bewoners bij de artistieke vormgeving van hun leefwereld en het verder aanboren van nieuwe doelgroepen voor het lokaal cultuurbeleid.

In een vijfde en laatste hoofdstuk behandelen we dan tot slot de middelen die we de volgende jaren willen vrijwaren voor de realisatie van dit plan, want de ambitie is er, maar de middelen moeten uiteraard volgen.

Belangrijk is dat we ook weer volop de kaart hebben getrokken van een geïntegreerd en integraal actieplan. Geïntegreerd in de zin dat het de vrucht is van een gemeenschappelijk denkproces tussen de dienst Nederlandstalige Aangelegenheden, het Gemeenschapscentrum Elzenhof en de Nederlandstalige Bibliotheek Sans Souci, evenals de partners en vrijwilligers van de gemeentelijke adviesraad en het ruimere middenveld. Integraal betekent hier dat het plan in zijn geheel bekeken moet worden, met oog voor de achterliggende doelstellingen en werkingsassen, niet als een weergave van losstaande projecten.

De opmaak van dit plan was bijzonder boeiend, moge de lectuur dat ook zijn!

Hoofdstuk 1: Omgevingsanalyse & SWOT

In dit hoofdstuk gunnen we een blik op hoe de gemeente Elsene er vandaag eigenlijk uitziet, en de kiemen voor de trends die zich de volgende jaren zullen doorzetten. We baseren ons hier zowel op statistische gegevens die ons ter beschikking werden gesteld door het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn Brussel-Hoofdstad, de VUB en ULB, de Wijkmonitoring, de meet- en weetcel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de dienst Bevolking van de Gemeente Elsene, als op evaluaties die met het middenveld en de adviesraad werden ondernomen. Uit deze omgevingsanalyse en SWOT vloeien de eerste uitdagingen voor het lokaal cultuurbeleid in Elsene voort.

1. Omgevingsanalyse

1.1. Elsene, basic facts & figures

Geografie	
Gewest	 Brussel
Coördinaten	50°49'N, 4°21'E
Oppervlakte	6,34 km² (2009)
– Onbebouwd	3,96%
– Woongebied	42,4%
– Andere	53,64%
Bevolking (Bron: BISA , ADSEI en FOD economie)	
Inwoners	82.398 (01/11/2013)
– Mannen/vrouwen	40.779 mannen/ 42.373vrouwen
Bevolkingsdichtheid	12.956 inw./km²
Jaarlijkse bevolkingsaan-groei	0,9 %
Leeftijdsopbouw	(01/11/2013)
0–19 jaar	13.415
20–64 jaar	58.347 (vooral piek 20/40 jaar, veel alleenstaanden)
65 jaar en ouder	9.959
Gemiddelde leeftijd	37 jaar en 10 maanden
Buitenlanders	45,51% (01/11/2013) (11,9% Fransen, 4,24% Italianen, 2,5% Spanjaarden, 2,34% Portugezen, 2,18% Polen,...)

Politiek en bestuur	
Burgemeester	Willy Decourty (LB), vanaf 2016 Dominique Dufourny (MR)
Bestuur	MR , LB
Schepenen	Dominique Dufourny, Béa Diallo, Yves De Jonghe d'Ardoye d'Erp, Nathalie Gilson, Pierre Lardot (wordt vervangen door Caroline Désir), Marinette De Cloedt, Delphine Bourgeois, Viviane Teitelbaum, Maite Morren
Zetels	43
MR	15
Ecolo	11
LB	8
Lijst Declippele - FDF	5
cdH	4
Economie	
Gemiddeld inkomen	13.449 euro/inw. (2010)
Werkloosheidsgraad	18,7 % (01/01/2011)
Gemiddelde huurprijs van een woning met 2 kamers	1181 euro (2010)
Gemiddelde verkoopprijs van een woonhuis	514 149 euro (2012)

1.2. Elsene, een kort stukje geschiedenis

Elsene ontstond rond de 13de eeuw waar de weg naar Boondaal de Maalbeek kruiste, nabij de **Vijvers van Elsene** en de abdijmolen van **Ter Kameren**. Omstreeks 1800 was Elsene nog een landelijk dorp; na de afbraak van de Naamsepoort bij Brussel begon van daaruit de verstedelijking vanaf 1830.

In deze periode werd het huidige gemeentehuis opgericht als buitenverblijf voor de befaamde zangeres Maria **Malibran**. De verstedelijking werd verder aangezwengeld en **de Maalbeek** verdween daarbij grotendeels in een ondergrondse waterleiding.

De Kroonlaan werd in de vroege jaren 1880 verrijkt met het Militair **Hospitaal**.

In Elsene werd het gebouw voor het Nationaal Instituut voor de Radio-omroep (N.I.R./I.N.R.) ingeplant in 1934-39, als onderdeel van een grootscheeps project dat het uitzicht van het aanvankelijk kleinschalig bebouwde **Flageyplein** in belangrijke mate heeft veranderd.

Het voormalige militaire oefenplein werd verdeeld onder de Franstalige en Nederlandstalige levensbeschouwelijk vrijzinnige **universiteiten**, de ULB en de VUB.

Elsene blijft mee met de tijd, met als beste bewijs de aanwezigheid van het **Europees Parlement** en enkele grote internationale instellingen.

Relevantie voor het Lokaal cultuurbeleid ?

Het Lokaal Cultuurbeleid in Elsene is er bij voorkeur één dat de toch wel interessante geschiedenis van zijn gemeente koestert en het rijke patrimonium op de één of andere manier in de verf zet.

1.3. Elsene, bruisende culturele gemeente

Elsene is een bruisende gemeente geworden met vele theaters, bioscopen en uitgaansgelegenheden. Een greep uit de ton:

- Podiumkunsten: Kulturkaffee, Kuntenwerkplaats Nadine, Flagey (met Brussels Philharmonic en Brussels Jazz Orchestra), Sounds Jazz Club, Théâtre Marni, Muziekpublique, Dienst cultuur VUB, Mercelitheater, Théâtre du Grand Midi – XL Théâtre, La Flûte Enchantée, Théâtre Varia, Théâtre de la Toison d'Or, Théâtre de L'L, Théâtre Littéraire de la Clarencière, ULB – Delvauxzaal, Horloge du Sud, Boondaalkapel, ...

- Musea: Museum van Elsene, Architectuurmuseum De Loge, CIVA, Stichting voor Architectuur, Museum Camille Lemonnier, Museum Constantin Meunier, Kindermuseum, Internationaal Museum voor Poppentheater, Scherm sportmuseum, Wiertzmuseum, Museum voor Natuurwetenschappen,...

- Kunstgalerijen: Xavier Hufkens, Artitude, In-Between, Albert Baronian, Bodson, Delire Gallery, Elaine Levy Project, Feizi Gallery, Pierre Marie Giraud, Gladstone, Rodolophe Janssen, Jozsa, Keitelman, Fred Lanzenberg, Lot 10, Meessen De Clercq, Nathalie Obadia, Almine Rech, Sebastien Ricou, Caroline Van Hoek.

- Art centers: La loge, Middlemarch, Maison Particulière, Charles Riva Collection, CAB Art Center

- Bioscopen: Vendôme, Flagey, Styx, UGC Toison d'Or,...

- Bibliotheken: Bibliotheek Sans Souci (Nederlandstalig), Bibliothèque communale francophone, bibliotheken van de VUB en ULB, Mediatheek van de ULB

- Culturele en gemeenschapscentra : GC Elzenhof, Casa di America Latina, Vlaams-Afrikaans Huis Kuumba,...

- Festivals: Anima, Internationaal Filmfestival, Short Film festival, Winter Jazz, Jazz marathon, Matonge-Europa, ...

- Restaurants en bars: Boniface, Grain de Sel, Mundo-B, Aglia et olio, L'Athenée, Bar Parallèle, La Régence, Volle Gas, Café Belga, Delecta,...

Relevantie voor het Lokaal cultuurbeleid ?

Het Lokaal Cultuurbeleid in Elsene is er bij voorkeur één dat dit rijke culturele kapitaal kan uitspelen: eigenheden van instellingen behouden, maar ook de aantrekkingskracht en het eigenaarschap vergroten. Het overaanbod dat zich af en toe voordoet moet op efficiënte wijze worden gestroomlijnd.

1.4. Elsene, bruisende gemeente, maar niet zonder obstakels

Elsene is dus een bruisende gemeente geworden waar je van alles en nog wat kan beleven. Het is er in vergelijking met de rest van het Gewest over het algemeen goed leven, maar er werpen zich uiteraard nog een aantal belangrijke obstakels op.

De **bevolkingsdichtheid** is bijvoorbeeld **groot** in de meeste wijken met uitzondering van de meer perifere ruimten. Behalve de Pleincampus (met de VUB en ULB) zijn dunbevolkte ruimten zeldzaam. Ze zijn beperkt tot de **weinige groene ruimten** in de wijk van de vijvers en aan het kerkhof.

De grootte van de woningen, deels ontstaan uit opdelingen, en vooral hun ouderdom leiden tot **grote problemen inzake comfort en kwaliteit**.

Het aantal jonge kinderen in Elsene stijgt. Dit kan leiden tot problemen op het vlak van beschikbare woningen voor deze gezinnen, zowel wat de grootte en de kwaliteit betreft, maar ook **de prijzen liggen vrij hoog**.

De aanwezigheid van een groot aantal alleenstaanden leidt tot lagere belastbare inkomens die, in combinatie met de hoge inkomens uit het zuiden van de gemeente (behalve de sociale woningen) leiden tot een **bipolaire verdeling** die moeilijk in een gemiddelde kan worden weergegeven (zie volgende).

Relevantie voor het Lokaal cultuurbeleid ?

Het Lokaal Cultuurbeleid in Elsene is er bij voorkeur één dat, hoewel het geen directe oplossingen kan bieden voor deze obstakels, voorbij deze obstakels tracht te reiken zodat het uitdagingen worden.

1.5. Elsene, gemeente van contrasten

Oost-West

In Elsene zijn de breuklijnen van velerlei aard. Wat als eerste opvalt, is dat het grondgebied van de gemeente in twee gesplitst is: de **Louizalaan** behoort tot de stad Brussel en vormt een reële en psychologische **stadsbarrière**. Elsene is een van de slechts vier Belgische gemeenten waarvan het grondgebied uit meerdere, niet-aaneengrenzende delen bestaat.

Het grondgebied is dus verdeeld in twee delen: in het oostelijke deel, tevens het grootste, strekt de gemeente zich uit van de Naamsepoort tot de Boondaalwijk. Het kleinere westelijk deel bevindt zich aan de overkant van de Louizalaan en grenst aan Sint-Gillis en Ukkel.

Algemeen gesproken vind je de **meeste gemeentelijke** of daaraan verbonden **functies** (administratief, sociaal, cultureel, ...) terug in het **oosten**, dat op zich sociaal-economisch ook nog eens kan opgedeeld worden in Noord en Zuid (zie onder). Het **westen** is 'de overkant', vooral 'Châtelain' en 'Tenbos', en wordt beschouwd als trendy en duur.

Noord-Zuid

Men kan spreken van een frappante **socio-economische breuklijn** ter hoogte van de Flageywijk. Voor materies als kwaliteit van de woningen, de aanwezigheid van communicatiemiddelen, het aantal woonvertrekken per persoon, is er telkens een opvallend verschil vast te stellen tussen de wijken die zich 'boven de vijvers' bevinden en de wijken die zich 'naast of onder de vijvers' bevinden.

Het **noorden**, eerder arbeiderswijken, denk maar aan Matonge of Flagey-Malibran, is dichtbevolkt en heeft weinig groen. De woningen zijn minder comfortabel en er wonen veel alleenstaanden, de inkomens en het opleidingsniveau liggen lager en de werkloosheid ligt hoger.

Het **zuidelijke deel**, naast en onder de vijvers, is een stuk groener en minder dichtbevolkt, door de vijvers zelf, de Ter Kameren Abdij, de VUB en de nabijheid van het Ter Kameren Bos. De woningen zijn eerder ruim en residentieel en er wonen over het algemeen meer 'welgestelde' bewoners. Onder invloed van het zuidelijke deel, komen de lagere inkomens in het noorden en oosten door renovaties en stijgende prijzen onder druk te staan (gentrificatie).

Relevantie voor het Lokaal cultuurbeleid ?

Het Lokaal Cultuurbeleid in Elsene is er bij voorkeur één dat zeer divers is (voor ieder wat wils), verbindend is (bruggen slaat tussen mensen met verschillende achtergronden), of duidelijke keuzes maakt ('trendy' vs. 'laagdrempelig').

Ruimtelijk wordt bij voorkeur ingezet op spreiding, een beetje overal, of in welbepaalde wijken naargelang eerder vermelde keuzes, of een combinatie van beiden.

1.6. Elsene, Europese gemeente

Een groot deel van de bevolking in Elsene heeft de Belgische nationaliteit, maar de niet-Belgen maken bijna de helft van de bevolking uit (163 nationaliteiten). Bijna 72 % van de **buitenlanders** is afkomstig uit de **EU** (onder wie zeer veel Fransen), ook uit de onlangs toetredende landen. Dit kan worden verklaard door de aanwezigheid van de Europese instellingen en verwante organisaties, die internationale kaderleden en ambtenaren aantrekken. Toch zijn bepaalde origines (Italië, Portugal, Spanje, Polen,...) tweeledig qua profiel en omvatten ze zowel arbeiders die in de jaren 1960-1970 zijn geïmmigreerd of laaggeschoolde arbeiders die recenter uit de Oostbloklanden zijn gekomen, als hoge ambtenaren en kaderleden die zich in Brussel hebben gevestigd als gevolg van de verschillende uitbreidingsgolven van de Unie. Het kleine aandeel onderdanen uit Maghreblanden, hoewel deels het gevolg van naturalisatie, wijst er vooral op dat ze geleidelijk verdwijnen uit het oosten van Elsene (gentrificatie). Hetzelfde geldt voor Matonge: hoewel het een belangrijke handelspool blijft voor de Sub-Saharaanse bevolking, moet worden vastgesteld dat de inwoners uit deze landen, met name Congo, vandaag voornamelijk in andere Brusselse gemeenten wonen. Hun aandeel in Elsene overstijgt nauwelijks het gewestelijke gemiddelde.

Relevantie voor het Lokaal Cultuurbeleid ?

Het lokaal Cultuurbeleid in Elsene is er bij voorkeur één dat zich niet enkel richt tot een traditioneel 'Belgisch' cultuurpubliek, maar ook keuzes durft maken richting kosmopolitisme en meertaligheid, vooral Europees.

1.7. Elsene, studentengemeente

De aanwezigheid van de universiteiten ULB en uiteraard de VUB, en de hogescholen zoals La Cambre, mogen we niet vergeten.

De Vrije Universiteit Brussel telt specifiek zo'n 11.000 studenten, en het aantal inschrijvingen stijgt jaarlijks met ongeveer 10%. Heel wat van de Belgische studenten komen uit Brussel of Vlaams-Brabant. Het aantal buitenlandse studenten bedraagt meer dan 15% en ook het aandeel generatiestudenten stijgt.

Met een totaal van ruim 6.000 personeelsleden is de Vrije Universiteit Brussel de grootste Nederlandstalige werkgever in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Relevantie voor het Lokaal cultuurbeleid ?

Het Lokaal Cultuurbeleid in Elsene is er bij voorkeur één dat zich richt op deze enorme en stijgende groep op het grondgebied, met een specifiek cultuuraanbod, en door de culturele en maatschappelijke participatie van studenten te stimuleren.

1.8. Elsene, transitgemeente

Als we er de migratiecijfers voor 2011 bijhalen, stellen we vast dat er in totaal 12.588 nieuwe inschrijvingen zijn gebeurd in de gemeente, waarvan 4541 Belgen (waarvan de overgrote meerderheid – 2.463 – vanuit het BHG komt; 533 uit Vlaanderen, 922 uit Wallonië en 623 uit het buitenland) en 8.047 niet-Belgen (waarvan de overgrote meerderheid rechtstreeks uit het buitenland komt (5365 personen!). Elsene kent dus een zeer **hoog aantal (buitenlandse) nieuwkomers**.

Er zijn in totaal ook 12.285 mensen uit Elsene vertrokken, waarvan 5.243 Belgen (3.243 verhuisden binnen het BHG, 589 naar Vlaanderen, 1018 naar Wallonië en 393 naar het buitenland) en 5.033 niet-Belgen (waarvan 2.688 naar een andere Brusselse gemeente trokken, 1.714 naar het buitenland, 396 naar Vlaanderen en 270 naar Wallonië). **Heel veel mensen verhuizen dus naar een andere Brusselse gemeente!**

De gemeente Elsene is een gemeente met een **zeer hoog migratiesaldo**. Uit deze cijfers kan men afleiden dat Elsene een echte **'transitgemeente'** is voor veel van zijn bewoners. Met de universitaire campussen, de studentenkamers, de talrijke administratieve, commerciële en culturele activiteitenpolen, is de wisselende bevolking niet noodzakelijk gemakkelijk te beheren.

Relevantie voor het Lokaal cultuurbeleid ?

Het lokaal Cultuurbeleid in Elsene is er bij voorkeur één dat rekening houdt met dit migratiesaldo en een gebrek aan een relatief stabiele doelgroep voor activiteiten en vrijwilligersbeleid. Dit kan beantwoord worden met een dynamische, projectgerichte en specifieke netwerking.

1.9. Elsene, jonge gemeente

In tegenstelling tot het Gewest is in Elsene het **aandeel personen op actieve leeftijd** (van 20 tot 64 jaar), dat reeds **hoog** lag, nog toegenomen, terwijl het aandeel jongeren en het aandeel 65-plussers lichtjes dalen. Deze trend is reeds lang waarneembaar en het aandeel 65-plussers is dus relatief klein. Een groot deel van de huishoudens bestaat bijgevolg uit **(jonge) alleenstaande volwassenen**. Meer dan drie vierde van de gezinnen zijn kinderloos. Elsene is de nationale en internationale toegangspoort voor jongvolwassenen in het Brusselse stedelijke systeem. Deze jongvolwassenen, die nog studeren of een diploma hebben en op de arbeidsmarkt worden ingeschakeld, vinden er een woningbestand dat zich op het vlak van grootte en huuraanbod sinds lang aan hun behoeften heeft aangepast, evenals een sociocultureel aanbod dat beantwoordt aan hun verwachtingen omtrent het stadsleven. Ze hebben het toppunt nog niet bereikt van hun financiële en dus belastingsmogelijkheden, omdat ze nog studeren (mits ze er gedomicilieerd zijn) of nog maar aan het begin van hun loopbaan staan.

Er zijn **wel veel gezinnen met kinderen in de arbeiderswijken** tussen het Flageyplein en de Waversesteenweg, in de nieuwe woonwijk op de vroegere terreinen van het militair hospitaal en ten zuiden van de universiteitswijk.

Dat is relevant omdat zich daar de meeste partners van het beleid, waaronder ook de bibliotheek en het Gemeenschapscentrum bevinden, alsook de twee **Nederlandstalige scholen** en antennes in Elsene: Lutgardis en de Wimpel.

Lutgardis ligt bij het militair hospitaal, heeft 1 kinderdagverblijf, 6 lagere schoolklassen en 4 kleuterklassen. Er zitten 211 leerlingen van 7 verschillende nationaliteiten en 80% komt vanuit de wijk. De ouders zijn meestal sociaal -economisch welgesteld. Het aantal inschrijvingsaanvragen stijgt.

De Wimpel heeft 8 klassen van het lager onderwijs, 12 kleuterklassen en 3 kinderdagverblijven. Er zijn 294 leerlingen van 24 verschillende nationaliteiten, die ook hoofdzakelijk in de buurt wonen. Ook hier stijgt het inschrijvingsaantal.

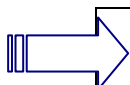
Relevantie voor het Lokaal cultuurbeleid ?

Het lokaal Cultuurbeleid in Elsene is er bij voorkeur één dat inzet op jongvolwassenen zonder kinderen, maar in de wijken van de scholen ook op gezinnen met kinderen

2. Sterkte – Zwaktematrix van het lokaal cultuurbeleid in Elsene

	Sterktes	Zwaktes
Intern	<ul style="list-style-type: none"> - Er is de afgelopen jaren veel werk gemaakt van het smeden van toffe en hechte teams bij de decretale partners (Gemeente, Gemeenschapscentrum Elzenhof en Bibliotheek Sans Souci). Er werd veel vervangen en op basis van competenties aangeworven. Er werd een volwaardige dienst Nederlandstalige Aangelegenheden uitgebouwd. - Er is heel veel (gedeelde) visie, enthousiasme en ambitie aanwezig om er iets van te maken, bij alle partners en vrijwilligers. - Bibliotheek Sans Souci heeft in de afgelopen jaren krediet opgebouwd en heeft een positief imago. - Er is een positieve evolutie waar te nemen in de publiekscommunicatie - Er zijn een aantal interessante concepten en labels opgebouwd (Boekenbaz'art, Matonge-Europa, Living Room Music, Re:space - Herteken Elsene, Brede School,...). 	<ul style="list-style-type: none"> - Er is nog wat wederzijds onbegrip en wantrouwen tussen de teams van de decretale partners onderling, voor een groot stuk door andere eigenheden en takenpakketten. Niet iedereen heeft een even goed zicht op waar de ander mee bezig is. - Het blijft nog wat moeilijk om het beleid in acties om te zetten en echt te operationaliseren. De vertaling naar het terrein is niet evident, hoewel daar zeker een positieve evolutie valt waar te nemen. - Een echt gestroomlijnde communicatie over het lokaal cultuurbeleid is moeilijk. De decretale partners hebben hun eigen middelen en huisstijl, er wordt vanuit de gemeente ook centraal gecommuniceerd, ook vanuit de Franstalige dienst cultuur, bovenlokaal (Brussels en Vlaams),... - Het ownership over het lokaal cultuurbeleid en bijhorende concepten is nog niet overal even groot. Het draagvlak moet verder worden uitgebouwd bij partners, personeelsleden en vrijwilligers. Het lokaal cultuurbeleid is niets 'extra', maar vormt de 'fond'. - Er is soms een gebrek aan transversale samenwerking, gedeelde visie en engagement van andere gemeentelijke diensten. De administratieve druk binnen de gemeente neemt toe, waardoor er niet altijd evenveel tijd en marge overblijft voor het echte publiekswerk.

	Kansen	Bedreigingen
Extern	<ul style="list-style-type: none"> - Er is een ontzettend grote rijkdom aan leuke culturele partners en vrijwilligers. - Elsene is bij uitstek een zeer bruisende en geëngageerde gemeente. - Er kan een goede samenwerking worden opgezet tussen beide gemeentelijke bibliotheken - In de volgende jaren komt er een opwaardering van de fysieke ruimtes van de bibliotheek, Elzenhof, Kulturkaffee en andere culturele partners - Het verhaal rond de 'Brede school' biedt mogelijkheden voor de uitbouw van een sociaal-culturele werking rond kinderen - Er zijn op het grondgebied van Elsene leuke potentiële doelgroepen aanwezig (studenten, Europeanen,...) - Elsene is de toegangsplaats voor jongeren en jongvolwassenen in Brussel 	<ul style="list-style-type: none"> - Lokale (samen)werking staat soms onder druk van bovenlokale beslissingen en profilering (oa op vlak van communicatie). - Er bestaat een grote mate aan institutionalisering bij sommige partners; het reguliere beleid weegt vaak door en partners hebben de neiging op zichzelf terug te plooiën. - Elsene is een echte transitgemeente, moeilijk voor een stabiel doelgroepen- en vrijwilligersbeleid. - Er zijn grote contrasten tussen de bevolkingsgroepen in Elsene, en die kloof wordt ook steeds groter - Het gevaar bestaat dat het gemeentebestuur en de VGC vervreemden van het terrein en geen beleid op maat voeren. - Er ontstaat een besparingsdruk. De middelen voor de toekomst zijn onzeker voor alle partners.

Elsene, de uitdagingen en keuzes vanuit de omgevingsanalyse en SWOT

1. Hoe kunnen we het **rijke patrimonium**, en **toffe en bekende plaatsen** in Elsene uitspelen?: Flagey, Matonge, Vijvers van Elsene, Ter Kameren, VUB, Boondaal, Châtelain, Elzenhof, Bibliotheek Sans Souci,...
2. Hoe gaan we om met de verschillende **partners**? Hoe gaan we **faciliteren en stimuleren**? Wat doen we met het **overaanbod**? Hoe gaan we de eigenheden van elke instelling behouden, maar tegelijk ook meer **samenwerkingen** doen ontstaan en vraaggericht laten werken in plaats van louter te programmeren? Hoe gaan we het **ownership** over het lokaal cultuurbeleid vergroten?
3. Hoe gaan we om met mogelijke **obstakels**?: weinig ruimte, hoge prijzen, besparingen, veel verloop, grote tegenstellingen tussen bevolkingsgroepen...
4. Voor **welk soort cultuur** kiezen we?: hip en trendy, laagdrempelig, sociaal-artistiek, een beetje van alles, in bepaalde wijken, een beetje overal,...
5. Hoe gaan we meer **Europeanen** bereiken?
6. Hoe gaan we meer **studenten** bereiken?
7. Hoe gaan we **kinderen** bereiken, maar ook **jongeren en jongvolwassenen**?: twintigers, dertigers, veertigers,...
8. Hoe gaan we beter en meer coherent **communiceren**?

Hoofdstuk 2: Missies structurele partners lokaal cultuurbeleid **Re:space**

In dit hoofdstuk bekijken we kort de verschillende partners van ons cultuurbeleid en hun missies, en geven we een korte opsomming van het ruimere partnerschap en de gemeenschappelijke visie van het lokaal cultuurbeleid Re:space.

- Missie Bibliotheek Sans Souci:

Bibliotheek Sans Souci is een rustpunt in de stad, een laagdrempelige vrijplaats in het bijzonder voor kinderen, een inspirerende en mooie openbare ruimte vol leesplezier, vrije toegang tot informatie en nieuwe technologie, een tweede thuis die aanzet tot ontmoeting, creativiteit en verbeelding, goed ingebed in de lokale buurt. Via haar collectie wil de bibliotheek betekenissen toevoegen aan het leven van haar bezoekers, ze wil iets in gang zetten, verhalen en verschillende perspectieven brengen en zo bijdragen tot individuele processen van reflectie.

- Missie Brede School Elsene:

Brede School Elsene beoogt een maximalisatie van ontwikkelingskansen voor de kinderen van de 2 Nederlandstalige scholen in deze gemeente (GO! Basisschool De Wimpel en Basisschool Lutgardis).

Brede School Elsene wenst de leer- en leefomgeving van deze kinderen te verbreden en te versterken door het aanreiken van kansen (o.m. het vergroten van openbare, groene, sportieve, expressie- en bewegingsruimten) en het afbouwen van drempels (tot o.m. cultuur).

Vervolgens zet Brede School Elsene zich resoluut in voor eigenaarschap van kinderen, d.m.v. co-creatie en expertisedeling met andere partners, in de ontwikkeling van een vraaggericht Brede Schoolaanbod.

Daarnaast wenst Brede School Elsene ouderbetrokkenheid te verhogen en buurtbetrokkenheid en intergenerationele activiteiten te stimuleren.

Via het slaan van bruggen met diverse partners wenst Brede School Elsene bij te dragen tot een brede en verrijkende ontwikkeling van deze kinderen wat hen toelaat zich optimaal te ontplooiën en uit te groeien tot jongvolwassenen met een open en veelzijdige blik, aangepast aan de (diverse, multi-culturele en meertalige) omgeving waarin ze leven.

- Missie GC Elzenhof

Elzenhof is het gemeenschapscentrum van Elsene: een bruisende ontmoetingsplaats voor elke buurtbewoner, Elsenaar of Brusselaar. Vanuit een duurzame, geëngageerde en maatschappijkritische ingesteldheid wil GC Elzenhof

transversale samenwerkingen, experiment en burgerparticipatie stimuleren en ondersteunen. Elzenhof is de perfecte voedingsbodem voor frisse ideeën, inspirerende kruisbestuivingen, levendige discussies en creatieve manoeuvres. Als lokaal ankerpunt verenigt en dynamiseert Elzenhof organisaties, verenigingen, collectieven, burgers en vrijwilligers. Het resultaat: een brede waaier aan socio-culturele activiteiten en ontmoetingsmomenten. Concerten, films, taallessen, creatieve ateliers, kookworkshops; kunstingrepen, tuinactiviteiten, publieke interventies, speelweken, familievoorstellingen babbelen en speelcafés, buurtprojecten en evenementen,Het resultaat is divers en op maat van de hedendaagse stadsbewoner.

Missie Kulturkaffee

KulturKaffee focust op de presentatie en ondersteuning van jong muzikaal talent dat actief is binnen het alternatieve, niet-commerciële muziekcircuit. Het biedt een professioneel kader waarbinnen zowel nationale als internationale groepen en artiesten noodzakelijke speel- en doorgroeimogelijkheden krijgen. Aansluitend biedt KulturKaffee een brede schakering van multidisciplinaire projecten aan en realiseert daarbij waar relevant een wetenschappelijke omkadering. KulturKaffee richt zich met een eigenzinnig, divers en kwalitatief aanbod tot jongeren, studenten en avontuurlijke cultuurliefhebbers die actief op zoek gaan naar nieuwe ontdekkingen en open staan voor vernieuwing en experiment. KulturKaffee bekleedt - vertrekkende vanuit een sterke lokale verankering - een Brusselse en bovenregionale uitstraling en streeft een breed artistiek-maatschappelijke relevantie na.

Missie Vlaams-Afrikaans Huis Kuumba

Mensen en culturen leven vaak gewoon naast elkaar. Het Vlaams Afrikaans Huis 'Kuumba' wil een vrijplaats creëren waar die mensen en culturen elkaar echt kunnen ontmoeten.

Hiertoe ontplooiën we in samenwerking met andere organisaties een waaier aan activiteiten : dagelijkse instuif, workshops dans en muziek, concerten en jamsessies, café en restaurant, film, debat en expositiemomenten.sfeerbeeld

Ons huis situeert zich in hartje Matonge : de Afrikaans gekleurde wijk bij uitstek in Brussel. De plek waar het Belgische koloniale verleden en de moderne multiculturele samenleving samenvloeien.

Kuumba is Swahili voor creativiteit. Hiermee doelen we op de energie en creativiteit die opborrelt als culturen en gemeenschappen elkaar ontmoeten.

Missie Nadine

Nadine is een transdisciplinair laboratorium voor artistiek onderzoek en experimentele presentatievormen. Omdat artistieke noden steeds veranderen, is nadine een flexibel en evolutief project dat zijn werking continu blijft bevragen.

Missie Muziekpublique

De promotie van traditionele muziek en dans in zijn breedst mogelijk betekenis. Dat is de doelstelling van vzw Muziekpublique. Via een ambitieuze programmatie van concerten, muzikale creaties, cursussen, workshops, begeleiding van artiesten en eigen muziklabel, profileert de vereniging zich als één van de belangrijke actoren binnen de folk en de wereldmuziek in ons land.

Missie Flagey

Vzw Flagey wil aan het voormalige radio- en televisiegebouw haar faam teruggeven van een cocommunautair centrum met een internationale uitstraling, volledig gewijd aan muziek en beeld.

Flagey wil een ontmoetingsplaats zijn, een kruispunt waar verschillende artistieke disciplines kunnen dialogeren en waar men nieuw en gevestigd werk kan (her)ontdekken. Een huis waar zowel jazz, traditionele muziek als klassieke en hedendaagse muziek weerklinken, een ruime plaats voorbehouden blijft voor film en video en de interactie tussen muziek en beeld wordt gestimuleerd. Flagey moet, door zijn uitzonderlijke akoestische kwaliteiten en zijn programmatie, één van de belangrijkste spelers zijn in het culturele veld van Brussel en België.

Missie Den Teirling

In Den Teirling kan je terecht om anderen te ontmoeten. Je kan er actief zijn in de keuken, creatief in het atelier, op terras met plantjes, sportief enz... Je kan je ook engageren in één van de functies van het clubhuis.

In Den Teirling ontmoet je anderen in een ontspannen sfeer; je kan er ook een boek of tijdschrift lezen, een drankje bestellen bij de bar, een babbeltje doen...

Als clublid bouw je mee aan de werking. Je kan een taak en verantwoordelijkheid opnemen in de organisatie. In de maandelijkse ledenvergadering kan je mee denken, overleggen en beslissen.

En een ruim activiteitenaanbod zorgt voor een dynamische sfeer waar iedereen zijn plaats verwerft en krijgt.

Missie Galerie In-Between

nBetween, de gloednieuwe pijler binnen Piazza dell'Arte, is een permanente tentoonstellingsruimte voor kunsteducatie in hartje Brussel waarbinnen het artistieke experiment open ligt voor jongeren van alle leeftijden, opleidingen en culturele achtergronden.

Met InBetween geeft Piazza jongeren de kans om in dialoog te treden met geëxposeerde kunstwerken en – praktijken van lokale en internationale kunstenaars en collectieven, en

dit rond specifieke jaarthema's. Kunsteducatieve projecten zetten jongeren ertoe aan de artistieke uitdagingen te verbinden aan kwesties uit hun eigen leefwereld. Met dit experimenteel lab biedt Piazza jongeren de mogelijkheid zich die denk- en bewegingsruimte toe te eigenen die een creatieve omgang met een complexe, globale wereld toelaten. Jongeren - 14 tot 26 jarigen – en scholen zullen met behulp van vindingrijke, ervaren bemiddelaars de uitdagende kunstwerken als vertrekpunt nemen voor spel, humor en (zelf)onderzoek, en dat, in én buiten de galerie. De jongeren worden geen specifieke vaardigheden of interpretaties aangeleerd, maar worden ertoe verleid zich op participatieve wijze zaken toe te eigenen.

Missie Museum van Elsene

Het Museum van Elsene vervult voornamelijk twee opdrachten in overeenstemming met de internationale deontologische code van musea, opgelegd door het ICOM.

Op de eerste plaats heeft de instelling een opdracht voor de bewaring van het kunstpatrimonium met als doel dit te beschermen en de uitbreiding van de collecties te verzekeren.

Daarnaast heeft het museum eveneens een opdracht voor openbare dienstverlening met als doel de volksontwikkeling en de promotie van de verspreiding van kunstverzamelingen. Hieraan komt het museum tegemoet door zijn tijdelijke tentoonstellingen, door publicaties en door zijn opvoedkundige activiteiten.

Tot het ruimer communautair en bicommunautair actieve partnerschap behoren verder Quartier Libre, Mosaïque, Bouillon Malibran, Talents d'une jeunesse, Ecole Sans Souci, Ecole Technique Edmond Peeters, Citizenne, CityMined, Muziekpublique, Gynaïka, Verbindingsbureau Brussel-Europa, Maison de Jeunes XL'J, Maison de Quartier Malibran, diverse wijkcomités (Keyenveld, Van Aa, Jean d'Ardenne,...), diverse verenigingen (Femma, De Kring, Oxfam, Kindermuseum, Turtlewings, Le début des Haricots, Les Etats-Généraux de la Jeunesse Africaine, de dienst Wijkcontracten, de dienst Urbanisme, de dienst Cultuur, de dienst Jeugd, de dienst Onderwijs, de dienst informatie, Piazza dell' arte, t.r.a.n.s.i.t.s.c.a.p.e, Un Soir un grain, Expressions Urbaines, Passa Porta, Curieus, Bru-taal, VKE, Mus-e, Api Studios, ExPart, ...

- Gemeenschappelijke missie lokaal cultuurbeleid Re:space

Grosso modo blijft de slogan Re:space - Herteken Elsene zich vertalen in het bewust en procesmatig kiezen voor gemeenschapsvorming in de wijkgerichte ruimte, het stimuleren van samenwerking en uitwisseling tussen culturele instellingen en gemeentediensten, het verder ontwikkelen en open trekken van de beschikbare ruimte voor cultuur, het stimuleren van betrokkenheid van bewoners bij de artistieke vormgeving van hun leefwereld en het verder aanboren van nieuwe doelgroepen voor het lokaal cultuurbeleid.

Hoofdstuk 3: inspraaktrajecten naar 2014-2019 en adviesorganen

In dit hoofdstuk nemen we de inspraaktrajecten onder de loep die mee tot onze doelstellingen hebben geleid, want ook hier vloeien een aantal belangrijke uitdagingen uit voort. We bespreken ook kort hoe we de verschillende inspraakorganen hebben hervormd en vernieuwd.

1. Inspraaktrajecten

Om de inspraak m.b.t. het nieuwe beleidsplan echt zo breed mogelijk te maken, en een goed zicht te krijgen op wat de Elsenaar van een cultuurbeleid verwacht, hebben we geopteerd voor een grote mix aan momenten en methodes, geïntegreerd in de werking en activiteiten van de verschillende partners:

1. MAP-it Elsene

Onder impuls van de cultuuradviesraad werd in 2012 het culturele leven in Elsene in kaart gebracht op een ludieke, interactieve en laagdrempelige manier. Dit gebeurde via de MAP-it methodologie (www.map-it.be) onder begeleiding van Thomas Laureyssens. Aan de hand van een kaart waarop stickericonen moesten worden aangebracht, werden Elsenaars gevraagd naar hun tevredenheid omtrent het cultuurbeleid in Elsene, en wat ze zelf graag zouden veranderen, toevoegen of organiseren. Een aantal partners ging op verkenning in het gebied tussen Flagey en de Naamsepoort, en ook een veertigtal studenten agogiek van de VUB. Er werden in totaal 127 groepsgesprekken met een gemiddelde van vier deelnemers georganiseerd. Het eindresultaat geeft een goed zicht op wat er leeft in de gemeente, en een aantal bewonersgroepen voerden al eigen ideeën uit.

→ **Voornaamste feedback naar het beleid:**

Algemeen gemeentelijk (cultureel en ander) beleid:

- Er moet een betere cultuurcommunicatie komen over culturele faciliteiten en activiteiten: een betere culturele agenda, en de terugkeer van Arsène 50 (verkooppunt voor cultuur op het Flageyplein)
- Bestaande initiatieven en partners moeten worden geoptimaliseerd, de gemeente moet zelf niet teveel activiteiten toevoegen
- Samenwerkingen moeten worden gestimuleerd bv. tussen theaters, muziekhuisen, scholen,...
- Er moet gewerkt worden aan de leefbaarheid van de gemeente (parkeerproblemen, vuil, groen, betaalbaar wonen, etc...)
- De openbare ruimte moet toegankelijker worden gemaakt.

Lokaal cultuurbeleid:

- Bestaande initiatieven gericht op bewoners moeten worden ondersteund, en zeker in de openbare ruimte!
- Partners moeten blijven samenwerken en cross-overs zoeken, mogen niet op zichzelf terugplooiën!
- Er zijn veel verschillende gemeenschappen aanwezig, maar de mix is nog niet groot genoeg.
- Er kunnen caféconcerten worden georganiseerd (bijv. rond Châtelain)
- Matonge en couleurs moet op de één of andere manier weer op gang worden getrokken

- De organisatie van buurtstimulerende activiteiten die de bewoners samenbrengen, moet worden ondersteund.
- Er moet een specifieke programmatie voor jongeren komen.
- Er kan worden geprogrammeerd tijdens de middagpauze in de Europawijk.

2. Studententrajecten

De afgelopen jaren werd fel ingezet op de bijdrage van studenten van de VUB aan visievorming en –ontwikkeling. Vooral de derde bachelors sociaal-culturele agogiek toonde zich zeer nuttig met enquêtes rond mogelijke doelstellingen van het lokaal cultuurbeleid, en rond de publiekswerking van instellingen zoals Flagey en bibliotheek Sans Souci. Dit zorgde enerzijds voor inspraak van bewoners, het middenveld, en de studenten, maar anderzijds ook voor duurzame contacten tussen hen onderling.

→ Voornaamste feedback naar het beleid:

- Er moet gestreefd worden naar een aangepast communicatiebeleid aan de doelgroep in kwestie (bijv. studenten), en over het algemeen moet creatiever worden omgegaan met communicatie (veel face to face contact bijv.)
- Er moet actiever genetwerkt en samengewerkt worden tussen organisaties
- Leegstaande ruimtes kunnen een alternatieve, sociaal-culturele invulling krijgen
- Het warm water moet niet opnieuw worden heruitgevonden, er moeten samenwerkingen worden opgezet met het middenveld dat al aanwezig is.
- Wat studenten betreft, moeten de instellingen naar de campus komen, en niet enkel omgekeerd, vb. pop-up bib of pop-up concert in de Opinio of het VUB-restaurant

3. De bibste Bib

“De Bibste van het land” was een initiatief van Locus in het kader van de Bibliotheekweek 2013. Bezoekers werden betrokken bij het bibliotheekbeleid door het aanbieden van een online ideeënbus voor de bib van de toekomst.

→ Feedback naar het beleid:

De resultaten voor alle Vlaamse en Brusselse bibliotheken vatten zich als volgt samen :

- De collectie is vooral fysiek maar de roep naar e-books klinkt steeds luider
- Het publiek wil een uitnodigende ruimte die een thuisgevoel opwekt, met makkelijke zetels en een hapje en drankje
- De bib is voor veel mensen een ontmoetingsruimte, ze willen er graag voorleesmomenten, leeskringen en lezingen bijwonen
- Medewerkers moeten vriendelijk en behulpzaam zijn en er moeten meer flexibele openingsuren en uitleensystemen komen

Een greep uit de ideeën voor Bibliotheek Sans Souci :

“Mijn bib is ook 's avonds open, dan kan ik daar na het werk op de sofa zitten en lezen” – Pia

“Gebruik maken van het rijk profiel van de lezers in deze bib : zichzelf voorstellen met lievelingsboeken. Een bakker vertelt ons de geheimen van echt lekker brood, een politica gidst ons door de geheimen van de nationale politiek, een vluchteling ...” – Rose

4. Focusgroep Elsene

Samen met een focusgroep bestaande uit jongeren, studenten, Europeanen, Elsense communicatie-experten, nieuwe Elsense bewoners, ... zijn we in januari 2013 op zoek gegaan naar vernieuwende invalshoeken voor het beleid. We zijn met die groep tot goede ideeën en concepten gekomen mbt Nederlandstalige aanwezigheid, jeugd, internationale aanwezigheid,...

→ **Voornaamste feedback naar het beleid:**

- De jeugdproblematiek moet meer aan bod komen
- Er moet echt een gezicht en label worden gegeven aan de beleidslogan 'Herteken Elsene'
- De samenwerking met de VUB moet nog verder worden uitgebouwd
- Er moeten nieuwe methodieken worden gezocht om burgers en organisaties te ondersteunen

5. Europatrajecten

In 2012 werd er o.a. een MAP-it sessie georganiseerd in de Europese wijk met partner Nadine vzw, City mined, de Staten-Generaal van het water,...

Daarnaast kreeg het Verbindingsbureau Brussel-Europa, partner in het festival Matonge-Europa, de opdracht een grootschalige enquête uit te voeren bij 'expats' die in Brussel wonen en/of werken. De enquête peilde naar hun persoonlijke ervaringen met Brussel: Wat vinden ze positief/negatief aan leven in Brussel? Hoe werden ze in deze stad onthaald? Hoe vullen ze hun vrije tijd in? Kennen ze veel Belgen? Deze en vele andere vragen kwamen aan bod.

→ **Voornaamste feedback naar het beleid:**

- De Europese expat houdt van Brussel en is een grote cultuurconsument, maar kent het aanbod niet altijd.
- De clichés moeten worden overstegen en er moet open, klantvriendelijk, gastvrij en intercultureel worden gecommuniceerd.
- Er moet gebruik worden gemaakt van de mond-aan-mondreclame
- Er moet voor info op maat worden gezorgd, vb. 'All you ever wanted to know about Ixelles'
- Er moet actief worden genetwerkt en worden gezorgd voor een duidelijk aanspreekpunt

6. Voorbereidingstraject Brede School

Op het niveau van de scholen, heeft Nederlandstalige basisschool De Wimpel in 2011-2012 met behulp van haar leerlingenraad alle kinderen bevroegd over hoe zij hun school en hun gemeente zien op vlak van vrije tijd, veiligheid en gezondheid, wat ze nog missen of veranderd willen zien. Ze maakten tekeningen of schreven iets op. Ook de oudergroep van De Wimpel is bevroegd. De Lutgardisschool heeft bij haar leerlingen 5 pijlers onderzocht (tevredenheid, betrokkenheid, academisch zelfconcept, sociale relaties en pedagogisch klimaat).

→ **Voornaamste feedback naar het beleid:**

- De grootste nood en mogelijkheid ligt in de wens van de kinderen naar toegang tot cultuur waarin ze zelf keuzes kunnen maken. Belangrijk zijn coproductie met begeleiders, of eigenaarschap van activiteiten en processen. (maatschappelijke participatie, talentontwikkeling, voorbereiding op de toekomst). Elsene heeft een bruisend cultureel leven, en er liggen niet enkel kansen in een sterk

aanbod, maar ook in bottom-up activiteiten met de kinderen als mede-eigenaars. Kinderen vragen om hun tijd meer zelf te mogen invullen.

- Daarnaast hebben we bij de kinderen ook een behoefte aan ruimte kunnen vaststellen, waarbij vooral groen en sportinfrastructuur worden gemist (gezondheid, talentontwikkeling en plezier). Elsene is in de buurt van de scholen dichtbevolkt met relatief kleine en minder kwalitatieve appartementen.
- Ook de nood aan een veilige, propere en aangename buurt is iets waar de kinderen sterk mee bezig zijn. Ze willen minder honden- en duivenpoep, meer begeleiding in het verkeer, en betrokkenheid in de multiculturele omgeving (gezondheid, veiligheid, maatschappelijke participatie). Er is een nood aan sociale mix en buurtactivering.
- Ouderbetrokkenheid is iets wat ook vaak terugkomt, met daarbij het gebrek aan Nederlands als thuistaal (maatschappelijke participatie, voorbereiding op de toekomst). Tot de vele gezinnen met kinderen in de buurt van de scholen behoren bijvoorbeeld heel wat anderstalige eenoudergezinnen, wat ongetwijfeld een rol speelt.

7. Debat Matonge-Europa

Tijdens het festival Matongé Europa in juni 2013 werden er 2 expliciete inspraakmomenten georganiseerd. De bezoekers van het festival konden op de grote 'Where is Matongé-Europe' map-it kaart aanduiden aan welke plaatsen zij goede herinneringen koesteren, waar ze wonen of waar ze werken. Het tweede grote inspraakmoment was het debat op zondagochtend. Hier werden een aantal acute issues (onveiligheid vs convivialiteit, 'feel at home' vs 'feel disconnected, Matonge: verandering in sociale samenstelling?) op tafel gelegd waaruit voorstellen voor de toekomst kunnen worden geformuleerd om het samenleven tussen beide wijken te verbeteren. Tijdens het debat kwam ook de expliciete vraag van de deelnemers om verder te werken op de resultaten en dynamiek van het festival.

8. Tevredenheidsenquête Bib

Gedurende de maand mei 2013 lanceerde Bibliotheek Sans Souci een tevredenheidsenquête onder haar leden. We kregen 130 enquêtes, goed voor 11 % van ons actief ledenbestand ingevuld terug. De enquête werd zowel online als gedrukt verspreid en was opgesteld in het Nederlands, Frans en Engels. De enquête geeft voor het beleidsplan belangrijke input op vlak van de wensen van ons publiek inzake collectie, catalogus, publieksactiviteiten en -communicatie, digitale bibliotheek, inrichting, onthaal, tarieven en openingsuren. De tevredenheid over de dienstverlening Bibliotheek Sans Souci is hoog.

→ Voornaamste feedback naar het beleid:

- het diverse publiek van onze bib wenst logischerwijze een meertalig aanbod, zowel op vlak van collectie als op vlak van publieksactiviteiten en – communicatie
- het publiek wenst een spreiding van het lokale cultuuraanbod over de gemeente
- het publiek vindt dat de bibliotheek zich moet positioneren als enerzijds “een belangrijke plaats waar kinderen in contact komen met boeken en lezen” en anderzijds “een rustplaats in de stad”

Elsene, de uitdagingen en keuzes vanuit de inspraaktrajecten

1. Hoe kan er beter rond lokaal cultuurbeleid worden **gecommuniceerd**? agenda, label 'Re:space - Herteken Elsene', mond-aan-mondreclame, doelgroepenspecifiek, meertalig...
2. Hoe kunnen **bestaande initiatieven** worden **versterkt**? bestaande bewonerscollectieven, partners, nieuwe methodieken...
3. Hoe kunnen we meer **samenwerking** stimuleren tussen verschillende instellingen?
4. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de **jeugd** aan zijn trekken komt?
5. Hoe kunnen we **ruimtes**, niet in het minst de openbare ruimte, een sociaal-culturele invulling laten krijgen?
6. Hoe kunnen we **kinderen** nog meer toegang tot cultuur verschaffen, en hen ook mede-eigenaars laten worden i.p.v. kleine cultuurconsumenten? Hoe kunnen we de ouders nog meer betrekken?

2. Hervorming- en samenstelling raden

We zijn de afgelopen periode beginnen streven naar een zo competentiegericht mogelijke samenstelling van onze verschillende raden. Vrijwilligers hebben allemaal andere competenties, en moeten een geëigende plek vinden om hun ei kwijt te kunnen: er is een cultuuradviesraad, een Raad van Bestuur van het gemeenschapscentrum, een gemeenschapsraad, bibliotheekadviesraad, een stuurgroep Brede School, werkgroepen van verschillende buurtactiviteiten, buurtambassadeurs, gemeenschapsfora... Als we een échte verbreding van de inspraak en representativiteit nastreven, moeten we zoveel mogelijk dubbele organen en mandaten vermijden. In die zin hebben we van de cultuuradviesraad een echte cultuur-advies-raad gemaakt, waarbij we naast de culturele actoren van de gemeente vooral deskundige bewoners op het vlak van cultuur willen uitnodigen die naar ons toe een adviserende bevoegdheid hebben. Onze bibliotheekraad hebben we dan weer opgenomen in de cultuuradviesraad, omdat we dezelfde strategische lijnen volgen en omdat de bibliotheek nu werk kan maken van een heuse gebruikersraad die aanbevelingen kan doen die representatief zijn voor de bib. De gemeenschapsraad van GC Elzenhof is niet langer de algemene vergadering van de vzw gemeenschapscentra. Met de nieuwe verordening wordt de gemeenschapsraad omgevormd tot een veelheid van initiatieven onder de noemer 'gemeenschapsforum': bevragingmethoden en participatie-initiatieven met mensen uit de buurt, de gemeente, partners. Elke initiatief waar dialoog gevoerd wordt en coproductie plaatsvindt. De beheersstructuren van het GC Elzenhof (de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering) behouden hun statutaire en decretale rol. De stuurgroep Brede School vertegenwoordigt dan weer de jeugdwerkorganisaties en scholen, werkgroepen en buurtambassadeurs het wijkleven,...

De leden van de stuurgroep Brede School:

- GO! Basisschool De Wimpel - Mylène VANDENABEELE, directrice en Evi VAN DER BORGHT zorgcoördinatrice
- Basisschool Lutgardis - Denise HENDRICKX, directrice
- Bibliotheek Sans Souci - Eva TACK, educatief medewerker
- Museum van Elsene - Stéphanie MASUY, hoofd publiekswerking
- GC Elzenhof - Koen BAELE, stafmedewerker schoolprogrammatie, kinderen- jongeren- en vakantiewerking - Ilse SCHOONACKERS, centrumverantwoordelijke

- Lokaal Cultuurbeleid Elsene - Bas WILDEMEERSCH, cultuurbeleidscoördinator
- MUS-E Belgium - Tom GORIS, coördinator vzw MUS-E Belgium
- Brede school coördinator – Eva ENEMAN

De leden van de cultuuradviesraad:

- Loes JACOBS, vertegenwoordigster vzw Kunstencentrum Nadine te Elsene, woonachtig in de gemeente
- Jade CORBEY, coördinatrice vzw Trefcentrum Y' Cultuurdienst VUB te Elsene;
- Anabel CRAPS, studente sociaal-culturele agogiek aan de VUB, woonachtig in de gemeente;
- Julie RODEYNS, freelance kunstcritica en curatrice podiumkunsten, woonachtig in de gemeente;
- Sander DEWILDE, freelance fotograaf, woonachtig in de gemeente
- Lise VANDERPIETE, vertegenwoordigster van de Warrior Poets, woonachtig in de gemeente;
- Lies LELIAERT, vertegenwoordigster vzw De Nieuwe Opdrachtgevers te Elsene;
- Simon DEVOLDER, vertegenwoordiger van galerij Xavier Hufkens te Elsene;
- Maarten VAN ROUSSELT, medewerker vzw Flagey, woonachtig in de gemeente;
- Sven VANDERSTICHELEN, vertegenwoordiger vzw Vlaamse Kring voor Esthetica, woonachtig in de gemeente;
- Peter VAN ROMPAEY, vertegenwoordiger vzw Muziekpublique;
- Jeroen MARCKELBACH, vertegenwoordiger Vlaams-Afrikaans Huis Kuumba;
- Stéphanie MASUY, publiekswerkster van het Museum van Elsene;
- Matthieu IDMTAL, professioneel pianist, woonachtig in de gemeente;
- Xavier DELACAUW, student geschiedenis aan de VUB, geboren en getogen in de gemeente;
- Frederik HASPELAGH, vertegenwoordiger van Atrium Flagey en woonachtig in Elsene;
- Tom VIAENE, vertegenwoordiger van Piazza In-Between te Elsene;
- De Schepen van Nederlandstalige Aangelegenheden en Wijkleven van de Gemeente Elsene (niet-stemgerechtigd lid);
- De cultuurbeleidscoördinator van de Gemeente Elsene (niet-stemgerechtigd lid)
- De centrumverantwoordelijke van vzw Gemeenschapscentrum Elzenhof (niet-stemgerechtigd lid);
- De cultuurfunctionaris van vzw Gemeenschapscentrum Elzenhof (niet-stemgerechtigd lid);
- De bibliothecaris van de Nederlandstalige Gemeentelijke Openbare Bibliotheek (niet-stemgerechtigd lid);
- De coördinatrice Brede School van de Gemeente Elsene (niet-stemgerechtigd lid)

De leden van de Algemene Vergadering van Elzenhof

- Arnaut Karel – Became vzw
- Bosserez Marijke – Den Teirling
- Barcquene Wouter - Charles De Costerkring
- Coen Renée - Vereniging Leopoldwijk
- Craeynest Lies - Gecoöpteerd
- Crucitti Tania - Amigos de Mozambique
- D'Haenens Geneviève - De Kring Elsene vzw
- De Beys Claude - Elzengym & Sport
- Corbey Jade - Dienst Cultuur VUB
- Glorie Luk - Nederlandstalige Pastoraal Elsene
- Goorden Henk - Gecoöpteerd
- Haertjens Marc - Amigos de Mozambique

- Kaatee Ria - Gezinsbond Elsene
- Kerstens Paul - BeCame vzw
- Leermakers Marc - Davidsfonds Elsene
- Libert Valérie - Willemsfonds Zuid Oost Brussel
- Maes-Decoutere Nicole - KAV Elsene
- Marckelbach Jeroen - Kuumba - Vlaams Afrikaans Huis
- Martens Line - 11.11.11
- Martens-Dekens Emma - Kind en Preventie - Consultatiebureau voor het Jonge Kind
- Meeze Martha – Gecoöpteerd
- Peeters Caroline - Lutgardisschool Elsene
- Peeters Daniëlle - Bru-Taal
- Pessemier Pieter - Gecoöpteerd
- Rochus Mi-Jean - Mi-Casting
- Sadones André – De Kring
- Schurmans Herman - Curieus Elsene
- Smets Martine – Davidsfonds Elsene
- Steenwinckels Brigitte - Vereniging Amateurwijnmakers (VAW)
- Steenwinckels-Pocket Elza - KAV Elsene
- Tegenbos Nimfa - Gecoöpteerd
- Termote Omer - Nederlandstalige Pastoraal Elsene
- Theunis-Pira Simonne - Plus Drie Club Elsene
- Van Biervliet Lode - Willemsfonds Zuid Oost Brussel
- Vandeput Anne - Gecoöpteerd
- Vanderbiesen Marc - Mi-Casting
- Vanderborgh Evi - BSGO De Wimpel
- Verbeke An – Gecoöpteerd
- Verstrynge Nathalie – Bibliotheek Sans Soucis
- Vincent Marianne - Gecoöpteerd
- Vlaminck Ognev - Gecoöpteerd
- Wouters Kris - Masereelfonds Elsene

Hoofdstuk 4: visie en doelstellingen

Op basis van bovenstaande uitdagingen en feedback werd een visie voor het lokaal cultuurbeleid in Elsene geformuleerd, en werden door de cultuuradviesraad 5 strategische doelstellingen naar voren geschoven. Ze richten zich op de te verwachten effecten over 6 jaar en hebben een langetermijnperspectief. Er wordt telkens weergegeven op welke uitdagingen of keuzes voor de toekomst ze een antwoord moeten bieden, en hoe ze vervolgens in de praktijk zullen worden omgezet via operationele doelstellingen en acties. Onze bibliotheek Sans Souci, ons Gemeenschapscentrum Elzenhof en onze Brede School spelen een prominente rol. Veel staat al in de steigers, en willen we nu echt in de praktijk omzetten.

1. Visie

Het lokaal cultuurbeleid in Elsene is per definitie:

- lokaal relevant: Elsene heeft ontzettend veel potentieel. Veeleer dan receptief te werk te gaan en als korf te dienen voor culturele activiteiten en actoren van andere beleidsniveaus, moet het beleid hier vooral uitgaan van zijn eigen sterktes, acties en actoren en die volop tot ontwikkeling laten komen. Op die manier kan wat van onderuit groeit verder tot ontwikkeling komen en net doorgroeien naar andere niveaus.

- intercultureel, intergenerationeel en sociaal gemengd: het barst van de culturen, gemeenschappen en sociale achtergronden in Elsene: Nederlandstaligen, Franstaligen, Europeanen, Afrikanen, Zuid-Amerikanen, studenten, jongeren, senioren, kunstenaars, ondernemers, handelaars, werklozen, alleenstaanden, jonge gezinnen met kinderen, kansarmen... Die realiteit valt eenvoudigweg niet weg te denken. Het beleid in zijn geheel, en iedere actie op zich moet bijgevolg op één of andere manier de brug slaan tussen deze groepen (bijvoorbeeld: intergenerationele projecten ontwikkelen). Veeleer dan zich op één welbepaalde doelgroep of één gemeenschap te richten, moet cultuur hier verbindend in plaats van betuttelend werken.

- netwerken en delen: er bestaan ontzettend veel leuke initiatieven, groepen en instellingen in Elsene, die soms wat onder de radar blijven, of iets teveel op zichzelf staan. Zo groeit het risico op institutionalisering en overaanbod. Het lokaal cultuurbeleid moet hier knopen leggen, en de verschillende partners kunnen hier als netwerkmakelaar functioneren. Door netwerken en informatie te delen, wordt alles beter op elkaar afgestemd en ontstaat een hecht partnerschap en integraal beleid.

- stimuleren en inspireren: door de hoeveelheid aan culturen, gemeenschappen, initiatieven, groepen en instellingen, moeten beleidsmakers de neiging soms wat onderdrukken om zelf nog van alles toe te voegen, maar integendeel inzetten op

cultuureducatie en net de vrijheid laten aan partners en bewoners om zelf de handen uit de mouwen te steken. Er moeten vooral middelen en methodes worden aangereikt, en worden gezorgd voor een voedzame bedding. Eenieder die iets wil organiseren, moet makkelijk de weg vinden tussen idee en praktijk.

- experimenteren: er mag in Elsene toch niet teveel op zeker worden gespeeld. Het is niet omdat er heel wat bestaat, en sommige acties en methodes tot dusver succesvol zijn gebleken, dat daar eeuwig aan moet worden vastgehouden. De drang naar experiment en vernieuwing moet blijven bestaan. Elsene is altijd al een stedelijk laboratorium geweest, waar jonge kunstenaars en projecten starten en geleidelijk aan hun weg vinden naar de rest van Brussel en de wereld. Die reputatie moet worden verder gezet.

- duurzaam: De grote transit waar Elsene mee te maken heeft lijkt continuïteit voor een stuk in de weg te staan, maar er is wel degelijk plaats voor een langetermijnperspectief en blijvende effecten. Elsene moet het gebrek aan stabiliteit opvangen met een dynamische netwerking en nazorg. De duurzaamheid zit hem net in hechte partnerships en het experiment (zie vorige). Door de rol te vervullen van een stedelijk laboratorium, ontstaan duurzame acties, collectieven en methodieken die de gemeentegrenzen niet respecteren, maar net doorstromen naar de rest van Brussel en daarbuiten.

- laagdrempelig: hoewel cultuur altijd een zekere kwaliteit moet hebben, hoeft ze niet per se moeilijk te zijn. Door het aanreiken van methodieken en netwerken, het ontwikkelen van inventieve bemiddelingsstrategieën, het verder openstellen van beschikbare ruimtes bij partners, en het werken in de publieke ruimte, moet elke Elsenaar met cultuur in aanraking kunnen komen.

- niet-conformistisch: er worden heel wat verwachtingen geformuleerd naar het lokale beleidsniveau, zonder altijd zeer goed stil te staan bij de realiteit en de specifieke dynamiek ervan. Soms wordt beter tegemoet gekomen aan die verwachtingen door ze net niet te letterlijk te interpreteren, maar er zelf mee aan de slag te gaan. In Elsene moet gewoonweg wat worden afgeweken van wat gangbaar is, om de rol van stedelijk laboratorium te blijven spelen.

2. Doelstellingen

SD1. Er bestaan duurzame netwerken tussen de sociaal-culturele en culturele partners van verschillende gemeenschappen met het oog op complementariteit en met respect voor elkaars eigenheid.

Hoe gaan we om met de verschillende **partners**? Hoe gaan we **faciliteren en stimuleren**? Wat doen we met het **overaanbod**? Hoe gaan we de eigenheden van elke instelling behouden, maar tegelijk ook meer **samenwerkingen** doen ontstaan en vraaggericht laten werken in plaats van louter te programmeren? Hoe gaan we het **ownership** over het lokaal cultuurbeleid vergroten?

Hoe gaan we beter en meer coherent **communiceren**?

Hoe kan er beter rond lokaal cultuurbeleid worden **gecommuniceerd**? agenda, label 'Re: space - Herteken Elsene', mond-aan-mondreclame, doelgroepenspecifiek, meertalig...

Hoe kunnen we meer **samenwerking** stimuleren tussen verschillende instellingen?

OD1.1. De partners van de verschillende gemeenschappen in Elsene (Nederlandstalige, Franstalige, Europese, Afrikaanse, Aziatische,...) kennen elkaar en elkaars aanbod en houden daar rekening mee in hun planning.

Actie 1.1.1. Er worden netwerkevents georganiseerd waarop de partners worden uitgenodigd om elkaar te leren kennen en elkaars aanbod aan elkaar voor te stellen.

> Concreet gaan we naar seizoensopeningen waarop partners en vrijwilligers op worden uitgenodigd, en infomarkten waar het aanbod aan elkaar en aan het publiek kan worden voorgesteld.

Indicator: minstens 3 netwerkevents per jaar met gemiddeld 5 partners

Fasering: Korte termijn: 1-2 jaar

Actie 1.1.2. Er wordt een meertalig online partnerplatform opgericht met bijhorende vrijetijdskalender, nieuwsbrief en logo's waarop partners zich kunnen inschrijven.

> Concreet wordt de site www.respace.be met logo ontwikkeld, en ook Brede School ontwikkelt een site met hetzelfde doel.

Indicator: de sites zijn online

Fasering: KT

> Concreet verwijzen partners naar deze platformen op hun websites en verwijzen ze ook meer door naar elkaar.

Indicator: minstens 10 partners verwijzen naar deze platformen en naar elkaar

Fasering: Middellange termijn: 3-4 jaar

Actie 1.1.3. Er wordt een uitgebreide en geactualiseerde sociaal-culturele kaart opgemaakt en verspreid onder de partners, zowel digitaal als in printversie. Er wordt hier ook aandacht besteed aan privépartners, zoals galerijen, restaurants en leuke cafeetjes.
Indicator: kaart bestaat, wordt 1 keer per jaar geüpdate en verspreid naar de partners.
Fasering: MT

Actie 1.1.4. Er worden ‘pop ups’ en ‘partner swaps’ georganiseerd. Partners treden buiten hun muren, en organiseren in de publieke ruimte of bij andere partners.
> Bibliotheek Sans Souci verspreidt haar collectie op plaatsen waar potentieel publiek aanwezig is. Er wordt geëxperimenteerd met locatiedcollecties bij partners en op onverwachte plaatsen (wachtzaal van de dokter, kleedkamer van de voetbalclub, ...).
Indicator: minstens 2 punctuele locatiedcollecties per jaar, op verschillende plaatsen
Fasering: MT

> Café Congé pop-up (laagdrempelige vrijwilligersbar in Elzenhof met leuke randanimatie) , bijv tijdens de kerstmarkt op het Flageyplein. Op termijn worden de mogelijkheden onderzocht om het concept op andere plaatsen te organiseren: VUB, de vijvers van Elsene, leegstaande gebouwen, ...
Indicator: minstens 2 pop-ups per jaar, op verschillende plaatsen
Fasering: MT

>De cultuuradviesraad en stuurgroep Brede school worden steeds bij andere partners georganiseerd om ook op die manier uitwisseling te stimuleren.
Indicator: de vergaderingen gaan per jaar minstens bij 5 verschillende partners door.
Fasering: KT

Actie 1.1.5. Gelijklopende activiteiten met dezelfde doelgroep worden in de mate van het mogelijke op elkaar afgestemd.
> vb. Voorleesurtjes voor kinderen van Bibliotheek Sans Souci en Café-o-lait, ontmoetingscafé voor ouders en kinderen in Elzenhof.
Indicator: per jaar worden minstens 3 activiteiten op elkaar afgestemd.
Fasering: MT

Actie 1.1.6. Er wordt extra focus gelegd op lokale communicatie in samenwerking met andere culturele partners: een vergelijkbaar aanbod wordt samen gecommuniceerd. (bv. voorleesurtjes / Café- O- Lait of studieruimtes in bib en Elzenhof), samen verspreiden van folders en flyers (distributierondes worden op elkaar afgestemd)
Indicator: minstens 5 partners communiceren samen een vergelijkbaar aanbod.
Fasering: MT

OD1.2. Er bestaat transversale samenwerking tussen de dienst Nederlandstalige Aangelegenheden waartoe het lokaal cultuurbeleid behoort en andere publieksdiensten van de gemeente (dienst Cultuur, dienst Jeugd, dienst Onderwijs, dienst Wijklevens, dienst Preventie, Informatiedienst, dienst Sociale Zaken...)

Actie 1.2.1. De publieksdiensten van de gemeente komen geregeld samen rond aanbod en gemeenschappelijke problematieken (bv. overheidsopdrachten).

> er wordt een departement Cultuur, Educatie en Sport opgericht.

Indicator: er bestaat een departement Cultuur, Educatie en Sport en de publieksdiensten komen minstens 3 keer per jaar samen.

Fasering: KT

Actie 1.2.2. Er worden gemeenschappelijke acties georganiseerd tussen de verschillende publieksdiensten.

Indicator: per jaar worden minstens 3 gemeenschappelijke acties georganiseerd

Fasering: MT-lange termijn (5-6 jaar)

Actie 1.2.3. Acties van het lokaal cultuurbeleid worden ook ondersteund door de kabinetten van de andere publieksdiensten en vice versa.

Indicator: per jaar worden minstens 3 acties wederzijds ondersteund.

Fasering: MT

OD1.3. De beide gemeentelijke bibliotheken werken nauw samen vanuit een gedeelde lokale visie op bibliotheekwerk voor alle inwoners van Elsene, zonder de kwaliteit van het eindresultaat uit het oog te verliezen

Actie 1.3.1. Rond de openbare computerruimtes van beide bibliotheken wordt een gemeenschappelijke visie uitgewerkt, de OCR-werkgroep wordt verder uitgebouwd

Indicator: per jaar worden minstens 3 vergaderingen van de OCR-werkgroep georganiseerd.

Fasering: KT

Actie 1.3.2. Er worden gezamenlijke tweetalige publieksactiviteiten georganiseerd (bv. Tandem (gezamenlijke voorleesuurtsjes, Bibparlé (gezamenlijke auteurslezingen, Boekenbaz'art (zie Actie 1.4.1., ...) op basis van een gedeelde visie op literatuureducatie

Indicator: per jaar worden minstens 2 gezamenlijke tweetalige publieksactiviteiten georganiseerd.

Fasering: KT

Actie 1.3.3. *Er komt een gedeelde pop-up-bib die zowel afzonderlijk als gezamenlijk door beide bibliotheken kan worden gebruikt.*

Indicator: per jaar worden minstens 2 gemeenschappelijke pop-ups georganiseerd.

Fasering: MT

Actie 1.3.4. *De bestaande wisselcollectie tussen beide bibliotheken wordt verder uitgebouwd en er worden collectieafspraken gemaakt vnl. betreffende anderstalige collecties.*

Indicator: er bestaat een afsprakennota tussen beide bibliotheken, er wordt minstens éénmaal per jaar een overleg georganiseerd rond de wisselcollectie en collectieafspraken.

Fasering: MT

OD1.4. Tussen de structurele partners van het lokaal cultuurbeleid (Bibliotheek Sans Souci, Gemeenschapscentrum Elzenhof, Kulturkaffee, Vlaams-Afrikaans Huis Kuumba, Muziekpublique, het Museum van Elsene, Flagey, Brede School, Nadine, den Teirling, In-Between...) bestaan duurzame en evenwichtige samenwerkingsverbanden.

Actie 1.4.1. *De Sans Souci Boekenbaz'art stelt zich tot doel het eindpunt te worden van een participatief denk- en samenwerkingsproces tussen verschillende partners en inwoners uit de wijk tussen de Malibranstraat en La Tulipe. De multiculturele en meertalige gemeenschap van de buurt tussen Flagey en Bonifaas, maar ook boekenliefhebbers van buitenaf, worden aangespoord om samen te komen rond het verkopen of aankopen van tweedehandsboeken, het beleven en creëren van gemeenschappelijke momenten, animaties en originele optredens. Op die manier wordt de Boekenbaz'art een waar intercultureel buurtfeest, dat bovendien vrij uniek is in het Brusselse Gewest. De Boekenbaz'art begint te leven in de wijk, en leidt tot duurzame contacten tussen de bewoners. In de toekomst is het doel de bewoners nog meer en in steeds hogere mate als 'owners' van het project te betrekken. Betrokken partners zijn hier Bibliotheek Sans Souci, Quartier Libre, Den Teirling, de Franstalige bibliotheek, Bouillon Malibran, Oxfam Bookshop, Mosaique, Gemeenschapscentrum Elzenhof en het Museum van Elsene. Voor de toekomstige edities bestaan de uitdagingen in het ontwikkelen van een gedeelde visie tussen de partners waarop hun engagement is gebaseerd, het verder zoeken naar best practices inzake bewonersparticipatie, de uitbouw van een vrijwilligersnetwerk*

Indicator: er worden minstens 3 structurele partners betrokken die taken evenwichtig verdelen.

Fasering: KT-MT

Actie 1.4.2. *Er wordt actief meegewerkt aan de organisatie van de Kick off the Campus die in de maand september wordt georganiseerd n.a.v. de opening van het academiejaar. Alle structurele partners van het lokaal cultuurbeleid worden hier betrokken.*

Indicator: er worden minstens 4 structurele partners betrokken die taken evenwichtig verdelen.

Fasering: KT

Actie 1.4.3. *Met KK World ontwikkelt het Kultuurkaffee een aanbod van wereldmuziek voor studenten en Elsenaaars. Partners die hier verder betrokken kunnen worden zijn het Vlaams-Afrikaans Huis Kuumba, Muziekpublique en Flagey.*

Indicator: er worden minstens 2 structurele partners betrokken die taken evenwichtig verdelen.

Fasering: MT

Actie 1.4.4. *Er wordt een praktijkoefening voor derdejaars bachelor studenten agogiek op touw gezet. In overeenstemming met de structurele partners van het lokaal cultuurbeleid wordt vooral rond publiekswerking, -participatie en toeleiding, en publieksverruiming gewerkt.*

Indicator: er worden minstens 2 structurele partners betrokken die taken evenwichtig verdelen.

Fasering: KT

Actie 1.4.5. Matonge-Europa

Het festival Matonge-Europa is een artistiek wijkproject dat draait rond de wisselwerking tussen de Matongewijk en de Europese wijk. Dit project wil uitzoeken welke uitwisselingen er tussen beide wijken plaatsvinden, nagaan wat de bewoners/gebruikers van elkaar weten en welke clichés er over elkaar de ronde doen, en ook en vooral: samenwerking tussen beide wijken stimuleren. Betrokken partners zijn hier GC Elzenhof, het Vlaams-Afrikaans Huis Kuumba, Den Teirling en In-Between.

Indicator: er worden minstens 3 structurele partners betrokken die taken evenwichtig verdelen.

Fasering: MT

OD1.5. Er ontstaan nieuwe samenwerkingsverbanden tussen alle partners.

Actie 1.5.1. De cultuurbeleidscoördinator vervult de functie van netwerkmakelaar tussen de sociaal-culturele en culturele spelers op het veld. Hij legt waar mogelijk verbindingen tussen doelen en doelgroepen.

> Psynemartist (artiëstenparcours tussen de instellingen voor geestelijke gezondheid in Elsene; den Teirling, Sint-Alexius, Sanatia, KAOS...)

> Een samenwerking kan worden opgezet tussen de verschillende theaters in Elsene (Marni, Varia, Mercelis, de LI')

> Inschakeling van partners in de Jazz marathon, parcours van jazzconcerten dat vooral in Elsene plaatsvindt.

> Samenwerking van partners rond film, vb Brussels Short Film Festival, Cycle-in cinema met Cinematek, filmcollectie bib,...

Indicator: per jaar worden minstens 5 partners met elkaar verbonden

Fasering: KT- MT

Actie 1.5.2. Bibliotheek Sans Souci bouwt een duurzaam netwerk uit rond haar verschillende collecties waarmee ze een betere collectie en/of publieksbereik beoogt of haar publiek een meerwaarde kan bieden.

> zie vorige; netwerk filmpartners uitbouwen : expertise delen, afstemming, meerwaarde voor lokaal publiek.

> Bibliotheek Sans Souci onderzoekt of haar kunstcollectie aan lokale relevantie kan winnen door mogelijke samenwerkingen met de Ecole des Arts, het Museum van Elsene,

> Lokaal partnernetwerk rond de anderstalige collecties (Engels, Duits, Spaans, Italiaans en Portugees)

Indicator: rond de collecties film, kunst en de anderstalige collecties wordt minstens 1 lokale partner betrokken.

Fasering: MT

Actie 1.5.3. Brede School Elsene gaat op zoek naar nieuwe partners en samenwerkingsverbanden (zoals Brusseleer, Huis van het Nederlands, Wijkhuis Malibrán, Ludothek Elsene ...) die een meerwaarde kunnen bieden aan reeds bestaande activiteiten of kunnen beantwoorden aan vragen van kinderen, ouders, leerkrachten.

Indicator: per jaar ontstaan minstens 3 nieuwe samenwerkingsverbanden.

Fasering: MT

Actie 1.5.4. Elzenhof stimuleert en ontwikkelt transversale samenwerkingen binnen haar eigen werking, en tussen de eigen werking en de werking van partners, verenigingen, collectieven en lokale initiatieven

> Samenwerkingscriteria opstellen en transparant ondersteuningsbeleid voeren ten aanzien van partners, zelforganisaties, verenigingen, collectieven,....

Indicator: er bestaan heldere samenwerkingscriteria

Fasering: KT

> Ontwikkelen van een educatief aanbod voor volwassenen en kinderen in samenwerking met lokale partners en initiatieven (koken met Femma, bier brouwen met Malte Mout, confituur maken met Masereelfonds, inleiding tot jazz ism Jazzmarathon,....) en beter geïntegreerd in de ruime werking (kinderateliers met toonmoment op Boekenbaz'art, Zinneke ateliers, DIY (do it yourself) ateliers in de tuin, filmbesprekingen, opvoedingssessies met de Gezinsbond tijdens Café-o-Lait,...)

Indicator: in het educatief aanbod vinden minstens 3 activiteiten plaats in samenwerking met lokale partners.

Fasering: KT-MT

> XL Cycle-In-Cinema (ism Cinematek ihkv Wijkcontract Maalbeek): fietsaangedreven filmvertoningen op verschillende plaatsen in de wijk met educatieve omkadering over bijvoorbeeld duurzame energieconsumptie

Indicator: Elzenhof zet een samenwerking op met Cinematek

Fasering: LT

> Mobil'art: Elzenhof ontwikkelt in samenwerking met lokale partners Nadine, Ixelles en transition buurtbewoners, kunstenaars een artistiek project dat tegelijkertijd lokaal relevant, intercultureel is en veel aandacht heeft voor de rijkdom van bestaande initiatieven. Werelden verbinden, bruggen bouwen tussen gesettlede Elsenars en tijdelijke internationale bewoners is een deel van het opzet. Mogelijkheden scheppen zodat expats en "autochtonen" elkaar leren kennen en samen Elsene vormgeven. In samenwerking met het Verbindingsbureau, Goethe Instituut, Greeters, enz

Indicator: Elzenhof zet een hier een samenwerking op met minstens 5 partners

Fasering: KT

> Café Congé is een zomerbar in de tuin van Elzenhof die laagdrempelige ontmoeting tussen buurtbewoners en Elsenars centraal stelt. Wanneer de reguliere (socio-) culturele activiteiten tijdens de zomermaanden stilvallen, verenigt Café Congé jong en minder jong Elsene in een unieke setting. Zowel gezinnen met kinderen uit de buurt, als jonge alleenstaanden en dinky's (double income no kids) van internationale afkomst vinden hun weg naar Café Congé. Na een eerste succesvolle editie in 2013 herneemt Elzenhof het project in 2014. Samen met de vrijwilligers herbekijken we het concept, gaan we op zoek naar extra incentives om buurtbewoners te betrekken en onderzoeken we de mogelijkheden tot samenwerken met lokale of bovenlokale partners.

Indicator: Elzenhof zet een hier een samenwerking op met minstens 3 partners

Fasering: KT

Actie 1.5.5. We werken intensief samen met uitgesproken sociale partners (OCMW, preventiedienst, Espace Malibran, Maison de Quartier Malibran, Habitat et Rénovation, SOS Jeunes Quartier Libre, XL Jeunes, Sint-Alexius, SAMU Social, Synergie 14, Mentor Escalé...)

>Bibliotheek Sans Souci met het OCMW in Elsene

- > Bibliotheek Sans Souci met de jeugdpartners uit de directe omgeving (EPEP, Ecole Sans Souci, Mosaïque, Quartier Libre) voor overleg over de publieksuitwisseling en de gezamenlijke aanpak van problemen bij kinderen en hun ouders
 - > SOS Jeunes Quartier Libre in het kader van de Boekenbaz'art
 - > Elzenhof in het kader van Zinneke
 - > Brede School en preventiedienst in het kader van leerlingenbegeleiding en leerlingenproblematiek
- Indicator: per jaar wordt met minstens 3 sociale partners samengewerkt.
Fasering: MT

Actie 1.5.6. We zetten publiek-private samenwerkingsverbanden op met de privépartners in Elsene (galerijen, restaurants, cafés, boekhandels,...)
Indicator: per jaar wordt met minstens 2 privépartners samengewerkt.
Fasering: MT

OD1.6. Er wordt meer en vaker bovenlokaal samengewerkt en gecommuniceerd.

Actie 1.6.1. Er wordt bovenlokale samenwerking ontwikkeld tussen de cultuurbeleidscoördinatoren.
> Carav(a)n^e; voor dit rondreizende evenement kleedt een lokale culturele organisatie in verschillende Brusselse gemeenten een caravan aan. De Carava(a)n^e strijkt meermaals per jaar neer in Groot-Brussel. Carav(a)n^e is een cultuurinitiatief dat gedragen wordt door de professionele cultuurwerkers van de verschillende Brusselse gemeenten en, in iedere gemeente, tot stand komt op basis van samenwerking met lokale actoren en netwerken.
Indicator: per jaar vinden minstens 2 samenwerkingen plaats met andere gemeenten.
Fasering: KT-MT

Actie 1.6.2. Er wordt toegetreden tot bovenlokale communicatieplatformen (Lasso, Citizenne, Cultuurcentrum Brussel, Muntpunt, Visit Brussels, Agenda,...)
Indicator: er wordt toegetreden tot minstens 3 communicatieplatformen.
Fasering: KT-MT

Actie 1.6.3. Er wordt een gemeenteoverschrijdende vrijetijdsbundel Brede School opgemaakt.
Indicator: de bundel bestaat en bevat het aanbod van minstens 3 gemeentes.
Fasering: KT-MT

Actie 1.6.4. Brede School Elsene zoekt aansluiting met Brede School Etterbeek en beiden werken samen een ontmoetings/ Buitenspeeldag uit. Dit aangezien de kinderen van Etterbeek- Elsene vaak gebruik maken van hetzelfde aanbod en ze in beide gemeenten school lopen en wonen.
Indicator: per jaar gaat minstens 1 ontmoetingsdag door

Fasering: KT

Actie 1.6.5. *In het kader van Cultuurcentrum Brussel zet Elzenhof de samenwerking met GC De Maalbeek verder (jeugdwerking/educatie/intercultureel project) en onderzoekt nieuwe samenwerkingsverbanden met andere gemeenschapscentra.*

> met het intercultureel project (werktitel: Brussels got talent) zetten Elzenhof en De Maalbeek in op talentontwikkeling en visibiliteit van jonge kunstenaars van allochtone en autochtone afkomst.

Indicator: per jaar vinden minstens 3 samenwerkingsverbanden plaats.

Fasering: KT- MT

Actie 1.6.6. *Bibliotheek Sans Souci werkt samen met het Brussels Steunpunt Openbare Bibliotheken en de andere gemeentelijke bibliotheken rond de BruNO-catalogus, de publiekscommunicatie en collectieafspraken*

Indicator : er bestaat een werkbare beslissingsstructuur betreffende de BruNO-catalogus, er bestaan afspraken op bovenlokaal niveau over minstens twee collectieonderdelen

Fasering : MT-LT

OD1.7. Er bestaan financiële incentives voor samenwerkingverbanden.

> samenwerking wordt één van de criteria in een geactualiseerde subsidiewijzer en projecthandleiding "Help, ik organiseer!".

Indicator: subsidiewijzer en projecthandleiding bestaan.

Fasering: KT

SD2. Kwaliteit en duurzaamheid staan centraal in het aanbod van en voor bewoners.

Hoe gaan we om met mogelijke **obstakels**?: weinig ruimte, hoge prijzen, besparingen, veel verloop, grote tegenstellingen tussen bevolkingsgroepen...

Voor **welk soort cultuur** kiezen we?: hip en trendy, laagdrempelig, sociaal-artistiek, een beetje van alles, in bepaalde wijken, een beetje overal,...?

2. Hoe kunnen **bestaande initiatieven** worden **versterkt**?: bestaande bewonerscollectieven, partners, nieuwe methodieken...

OD2.1. Er bestaat een uitgebreid netwerk van vrijwilligers en sleutelfiguren.

Actie 2.1.1. Er wordt een database van vrijwilligers en sleutelfiguren opgemaakt en gedeeld.

Indicator: kaart bestaat, wordt 1 keer per jaar geüpdate en verspreid naar de partners.

Fasering: MT

Actie 2.1.2. Er wordt een systeem van creative community coaches opgericht (zie bijlage).

Indicator: het systeem staat op poten, met minstens 5 community coaches

Fasering: MT

Actie 2.1.3. Elzenhof maakt werk van een transparant en aantrekkelijk vrijwilligersbeleid dat verschillende vormen van engagement mogelijk maakt (occasioneel, structureel, als bestuurder,...). Bij de werving zetten we extra in op studenten, Europeanen en studenten Nederlands. Er worden verschillende overlegmomenten met vrijwilligers georganiseerd die inspraak in het beleid mogelijk maken.

Indicator: het systeem staat op poten, met minstens 10 vrijwilligers

Fasering: MT

OD2.2. Bewoners- en buurtprojecten, verenigingen en collectieven worden professioneel begeleid en stromen door naar een ruimer publiek.

Actie 2.2.1. Er wordt een subsidiewijzer en projecthandleiding "Help, ik organiseer!" ontwikkeld.

Indicator: subsidiewijzer en projecthandleiding bestaan.

Fasering: KT

Actie 2.2.2. *Bewoners- en buurtprojecten, verenigingen en collectieven krijgen ondersteuning van professionele partners en kunstenaars.*

> *Andere subsidiewijzen uitzoeken dan de gemeentelijke*

> *Gebruik maken van gespecialiseerde organisaties*

> *Werken met grote namen (kunstenaar in school)*

1) *Talent in huis podium geven buitenshuis (zoals het Kerstconcert van Lutgardis dat binnen de school zal worden voorbereid met een vader van een leerling, die ook een tenor is. Het ultieme eindmoment zal een Kerstconcert in de Miniemenkerk zijn).*

2) *Kwaliteit stimuleren door toonmoment te 'upgraden' (op grotere evenementen zoals Boekenbaz'art, kerstmarkt, etc*

> www.respace.be

> *Het scherm van de informatiedienst op Flagey wordt gebruikt om lokale talenten en initiatieven te promoten, bijv. playlist youtube filmpjes van lokale muzikanten, clips van Elsense activiteiten,...*

> *Brede School Elsene brengt in kaart wat er in de scholen reeds gebeurd en tracht met behulp van professionele partners de kwaliteit van dergelijke activiteiten te verhogen. (Bibliotheek geeft een meerwaarde aan het taalonderwijs, GC Elzenhof, het Museum van Elsene, het Kindermuseum helpen de naschoolse opvang te verrijken, etc.)*

Samenwerkingen met professionelen worden zichtbaar voor buurtbewoners en ouders door middel van toonmomenten. Bv. Muurproject in Basisschool Lutgardis ism Elsense kunstenaar Ania Zuber wordt beëindigd met een vernissage in de school.

> *Elzenhof maakt werk van samenwerkingscriteria en transparant ondersteuningsbeleid.*

Indicator: per jaar krijgen minstens 5 bewoners- en buurtprojecten, verenigingen en collectieven ondersteuning van professionele partners en kunstenaars.

Fasering: MT

Actie 2.2.3. *Nieuwe professionele bemiddelingsstrategieën worden ingezet om bewoners- en buurtprojecten te genereren en te ontsluiten.*

> MAP-it *De bedoeling is het gewoontepatroon rond statistische analyses en rond culturele acties te doorbreken. In plaats van het éénmalig en zonder echte lokale verankering neerplanten van culturele acties en zo ontmoeting te genereren, is het de bedoeling het ganse proces om te keren. Ontmoeting moet aan de basis liggen van culturele acties. Daarom hebben we ervoor gekozen te werken volgens de MAP-it methodologie, die vertrekt vanuit de dialoog tussen verschillende mensen. MAP-it is een middel tot participatieve cartografie en conversatie en wordt gebruikt om toekomstige acties te plannen. Aan de hand van groepsgesprekken willen we te weten komen hoe de inwoners van Elsene de culturele faciliteiten gebruiken en wat ze graag zouden veranderen, toevoegen, en zelf organiseren.*

> ZWERM *is een stadsspel dat buurtcohesie, en buurtparticipatie tracht te bekomen door een netwerk van ludieke stedelijke interventies. Er worden digitale vogels aangebracht op verschillende plaatsen in een bepaalde buurt, die oplichten wanneer je ernaar fluit. Iedere keer wanneer dit gebeurt, krijgt de buurt een aantal punten. Punten worden ook*

verdiend door het individueel of samen inchecken met een digitale kaart aan een special daarvoor ontworpen boom. Door het spelelement ontstaan duurzame relaties tussen mensen in een bepaalde buurt, die dan leiden naar verdere gezamenlijke acties.

> De Nieuwe Opdrachtgevers begeleidt opdrachtgevers bij het opdrachtgeven van een kunstwerk aan een erkend kunstenaar. Iedereen kan opdrachtgever zijn: een groep van individuen, een vereniging, een instituut, een bedrijf, een overheidsdienst, een gemeente-bestuur, een school. Leeftijd speelt geen rol. Een opdrachtgevers-groep kan uit kinderen, jongeren, volwassenen, ouderen, of uit een mix van verschillende leeftijden bestaan. De opdrachtgevers hebben een actieve rol in het ontstaans- en realisatieproces van het kunstwerk. Projecten met opdrachtgevers kunnen geïnitieerd worden door een lokale overheid of gemeentebestuur. Via een oproep of een campagne nodigen zij inwoners uit om opdrachtgever te worden van een hedendaags kunstwerk.

Indicator: per jaar wordt minstens één nieuwe professionele bemiddelingsstrategie ingezet.

Fasering: MT

Actie 2.2.4. Met de dienst Wijkleven wordt een nog professionelere ondersteuning ontwikkeld van wijkfeesten, brocantes, bewonersvergaderingen,...

> Ateliers de la Rue K.

> XI Nord

> Comité de la Rue van Aa

Indicator: per jaar worden minstens 3 initiatieven professioneel ondersteund.

Fasering: KT-MT

OD2.3. Culturele partners ontwikkelen inventieve bemiddelingsstrategieën om een kwalitatief publieksaanbod bij bewoners en buurten te brengen.

Actie 2.3.1. Er wordt een professionele aanpak en continuïteit ontwikkeld door het vooraf labelen van publieksactiviteiten (experiment, traditie, ...), nazorg te plegen en best practices te ontsluiten voor het partnerplatform.

Indicator: er bestaat een toolbox/database van best practices, en een systeem van labelling staat op poten.

Fasering: MT

Actie 2.3.2. Bewoners worden gestimuleerd actief te participeren aan de ontwikkeling en evaluatie van beleidsplannen, actieplannen en projecten. Op die manier wordt direct ingespeeld op noden, op wat werkt en niet werkt en wordt er constant verbeterd.

> het bewonerstraject binnen de Sans Souci Boekenbaz'art (o.m. nieuwjaarsfeestje, bibontbijt, ...)

> stuurgroep Brede School omtrent infomarkten

>Onder de noemer gemeenschapsforum ontwikkelt Elzenhof bevragingmethoden en participatie-initiatieven die de lokale gemeenschap optimaal bij de werking betrekken: tal van werkgroepen (gezinsgerichte werking, programmatie, barwerking, renovatie,...), ludieke acties (vb vriendjesboek Cafe-O-Lait), nabespreking films/docu's, ondersteuning van een lokaal transitienetwerk, sociaal-artistiek projecten in de openbare ruimte (Matongé-Europa, Mobil'art,...), studentenoefening agogiek,....

Indicator: per jaar worden minstens 20 bewoners betrokken bij ontwikkeling en evaluatie.

Fasering: KT-MT

Actie 2.3.3. *Kwaliteit staat centraal in de fysieke en digitale collectievorming van Bibliotheek Sans Souci waarbij inventieve (vaak digitale) bemiddelingsstrategieën worden ingezet om dit aanbod bij het publiek te brengen.*

> de nadruk van de collectiewerking ligt op het presenteren van de collectie en de kennis ervan bij de medewerkers : de bibliotheekbezoeker krijgt een zicht op divers samengestelde (een combinatie van nieuwe, beste en onbekende boeken en films) en inspirerende thematische selecties. Er kan mogelijk samengewerkt worden met andere Brusselse bibliotheken voor de realisatie hiervan.

> Er wordt een werking opgebouwd rond leesadvies

> Er wordt een leesclub opgericht

>Feedback en input voor verschillende collectieonderdelen komt uit focusgroepen bestaande uit frequente gebruikers en deskundigen wat een

>Er wordt een mix beoogd van complementaire digitale en fysieke bemiddelingsstrategieën (de keuze van/bibcurator, goodreads live, book bags per lezersprofiel met een combinatie van een mainstream en minder gekend boek, ...). In de publiekscommunicatie gaat meer aandacht naar de collectie.

>Lokale collectiekeuzes en –afspraken zijn mogelijk door promotie van het interbibliothecair leenverkeer

Indicator: er worden minstens 15 bewoners betrokken bij de collectievorming.

Fasering: KT-MT

Actie 2.3.4. *In Bibliotheek Sans Souci krijgt de bezoeker toegang tot kwalitatieve digitale informatie en ontspanning, kan hij kennismaken met kwalitatieve digitale toepassingen en nieuwe technologie en de bib gebruikt sociale en nieuwe media in het stimuleren van een lezersgemeenschap (interactie met en tussen bibliotheekgebruikers)*

> De BruNO-catalogus wordt in combinatie met de website en facebookpagina ingezet om interactie met en tussen de lezers te stimuleren

> De mogelijkheden voor een virtuele boekenkast van de Sans Soucistraat worden onderzocht.

> Experimenten met e-books, tablets, e-readers, ...

> Digitale toepassingen en technologie zijn zichtbaar aanwezig in de fysieke bibliotheek en haar werking (bv. bibzoektocht voor klassen met QR-codes en tablet, ...)

Indicator: er bestaat interactie met en tussen 15 bibliotheekgebruikers.

Fasering: MT

Actie 2.3.5. *Bewoners- en buurtbetrokkenheid wordt één van de criteria in de subsidiewijzer.*

Indicator: subsidiewijzer en projecthandleiding bestaan.

Fasering: KT

Actie 2.3.6. *Brede school Elsene tracht via ouder- en leerkrachtenbijeenkomsten zoveel mogelijk greep te behouden op hun vraag.*

Indicator: per jaar gaan minstens 3 leerkrachtenbijeenkomsten, en minstens 3 ouderbijeenkomsten door.

Fasering: KT-MT

Actie 2.3.7. *Gemeenschapscentrum Elzenhof werkt aan verdere optimalisering en professionalisering van de standaard communicatietools: Zoem, brochure, website, sociale media, promotiemateriaal, ...*

Indicator: de standaard communicatietools zijn geoptimaliseerd.

Fasering: KT

Actie 2.3.8. *Bibliotheek Sans Souci en Gemeenschapscentrum Elzenhof ontwikkelen coaching van het personeel ten einde een warm en professioneel publieksonthaal waar te maken.*

Indicator: per jaar wordt het personeel minstens 1 keer gecoacht.

Fasering: KT

Actie 2.3.9. *Elzenhof gaat visualiseren van wat er allemaal gebeurt in huis: foto's van activiteiten, prototypes van DIY (Do it yourself) workshops, gevelsignalisatie, ...*

Indicator: er wordt minstens op 3 manieren gevisualiseerd, en om de 2 jaar geüpdate.

Fasering: KT-MT

Actie 2.3.10. *De activiteiten in Elzenhof worden participatief zeer goed omkaderd.*

> Avonden met geëngageerde film krijgen een inleiding door een gastspreker en een debat achteraf.

Indicator: per jaar worden minstens 5 activiteiten participatief omkaderd.

Fasering: KT-MT

Actie 2.3.11. *Elzenhof en de Bibliotheek worden sterker uitgebouwd als lokaal informatiepunt: actief op zoek gaan naar interessante informatie voor de Elsenars, lokale initiatieven mee promoten, samenwerken met de dienst Informatie van de gemeente...*

Indicator: er bestaat een samenwerking tussen de bibliotheek, GC Elzenhof en de dienst informatie omtrent dit thema.

Fasering: KT-MT

Actie 2.3.12. *In samenspraak met sociale partners (OCMW, preventiedienst, Espace Malibran, Maison de Quartier Malibran, Habitat et Rénovation, SOS Jeunes Quartier Libre, XL Jeunes, Sint-Alexius, SAMU Social, bejaardentehuizen, Synergie 14, Mentor Escale...) worden inventieve strategieën ontwikkeld en ingezet om een sociaal gemengd publiek te bereiken*

Indicator: per jaar wordt met minstens 3 sociale partners samengewerkt.

Fasering: MT

Actie 2.3.13. *Er worden inventieve, laagdrempelige activiteiten opgezet in bepaalde gemengde buurten in het Noorden van de gemeente (Matonge, Flagey-Malibran, Louiza-Langehaag), waar dan voor een sociale mix wordt gezorgd.*

> Boekenbaz'art (zie 1.4.1.)

> Zinneke: Zinneke is een stadsproject dat gedurende twee jaar werkt aan een intense samenwerking tussen inwoners, verenigingen, scholen en kunstenaars uit verschillende wijken in Brussel en van ver daarbuiten.

> Matonge-Europa (zie 1.4.5.)

> Living Room Music; Muziekpublique organiseert een parcours van woonkamerconcerten in de wijk tussen Flagey en de Bonifaaskerk, een dichtbevolkte, multiculturele buurt met veel alleenstaanden, lagere inkomens en hogere werkloosheid, een buurt met een hogere behoefte aan ontmoeting. De bewoners van 8 appartementen, zowel Belgen als niet-Belgen, studenten en professionelen, worden op een erg nauwe manier betrokken en als concertorganisatoren ingezet die hun burens moeten uitnodigen bij hen thuis. De wijkbewoners worden gestimuleerd om zelf een cultureel evenement, en hun buurt mee vorm te geven. Er wordt een duurzaam netwerk gelegd, dat ook vandaag nog bij andere wijkfeesten actief is. Geleidelijk aan zal dit project evolueren naar een andere laagdrempelige activiteit met hetzelfde streefdoel.

> Café Congé ((laagdrempelige zomerse donderdagavonden in de tuin van Elzenhof)

> donderdagavonden in Elzenhof (film, DIY (Do it yourself) ateliers, muziek, Open Mic (jamsessie met vrij podium),...)

Indicator: per jaar gaan minstens 2 laagdrempelige grotere activiteiten door in het Noorden van de Gemeente.

Fasering: KT-MT

SD3. De Elsenars eigenen zich de publieke ruimte nog meer toe via culturele acties.

Hoe kunnen we het **rijke patrimonium**, en **toffe en bekende plaatsen** in Elsene uitspelen?: Flagey, Matonge, Vijvers van Elsene, Ter Kameren, VUB, Boondaal, Châtelain, Elzenhof, Bibliotheek Sans Souci,...

Hoe gaan we om met mogelijke **obstakels**?: **weinig ruimte**, hoge prijzen, besparingen, veel verloop, grote tegenstellingen tussen bevolkingsgroepen...

Hoe kunnen we **ruimtes**, niet in het minst de openbare ruimte, een sociaal-culturele invulling laten krijgen?

OD3.1. De publieke ruimte wordt beter ontsloten naar een ruimer publiek

Actie 3.1.1. Toegang tot de publieke ruimte, waartoe ook het rijke patrimonium van de gemeente behoort, en speelstraten worden opgenomen in de projecthandleiding "Help, ik organiseer!"

Speelweefsel voor kinderen (speelstraten, speelruimtes, etc) etc. zal op de website van Brede School worden opgenomen.

Indicator: subsidiewijzer en projecthandleiding bestaan.

Fasering: KT

Actie 3.1.2. Bestaande evenementen in de publieke ruimte worden beter gefaciliteerd (gebruik gemeentelijke infrastructuur, materiaaluitleen, afzetten straten,...)

Indicator: er bestaan heldere procedures omtrent werken in de publieke ruimte.

Fasering: MT

Actie 3.1.3. De bar en tuin van Elzenhof worden structureel toegankelijk gemaakt, o.a. tijdens het weekend (projectdossier wijkcontract, gesco-medewerker, concessie,...). De tuin en bar zijn de ontmoetingsplaats bij uitstek. Niet alleen het ontwikkelen van een werking in de bar en tuin, maar ook de inkleding (kunstintegratieproject) en een structurele openstelling zijn essentieel voor de aantrekkelijkheid van Elzenhof als ontmoetingsplaats.

Indicator: de bar en tuin van Elzenhof zijn structureel toegankelijk.

Fasering: MT- lange termijn (5 tot 6 jaar)

OD3.2. Er ontstaan meer acties in de publieke ruimte.

Actie 3.2.1. *In een subsidiewijzer wordt de voorkeur gegeven aan acties in de publieke ruimte.*

Indicator: subsidiewijzer en projecthandleiding bestaan.

Fasering: KT

Actie 3.2.2. *Lokaal cultuurbeleid blijft steeds op zoek gaan naar nieuwe publieke of semi-publieke plekken in de gemeente en niet evidente locaties. Dit trekt zowel organisaties als publiek aan (nieuwe plaatsen ontdekken)*

> Brede School Elsene wil enerzijds bestaande activiteiten (binnen- en buitenschools) ondersteunen en versterken door lokale partners te betrekken maar anderzijds wil ze scholen en ouders ook attent maken op leuke plaatsen in de gemeente. Op die manier werkt men actief samen met een lokale partner en wordt eerder passief een nieuwe locatie kenbaar gemaakt.

Vb; naschoolse samenwerking GO! Basisschool De Wimpel met vzw MUS-E Belgium en wijkhuis Malibrans en het Huis van de Solidariteit.

> Brede school wil de buurt rond de school meer betrekken bij schoolse projecten. Gebruik maken van potentieel achter de hoek (De Wimpel – buurt La Tulipe) en Lutgardis (plein Klein Zwitserland)

> schoolvoorstellingen of toonmomenten van kinderen op originele locaties

> Mobil'art (zie 1.5.4.)

Indicator: per jaar worden 4 minder evidente publieke of semi-publieke locaties aangeboord.

Fasering: MT-LT

Actie 3.2.3. *Er worden pop-ups in de publieke ruimte georganiseerd.*

> parcours met kunstwerken kinderen, etc., fancy fair 'upgraden'

> Bibliotheek Sans Souci is met regelmaat aanwezig op drukbezochte publieke plaatsen of evenementen in de gemeente. De bibliotheek organiseert regelmatig een pop-up al dan niet in samenwerking met andere partners. In samenwerking met de Franstalige bibliotheek wordt een gedeelde mobiele pop-up-bibliotheek uitgewerkt.

> Café Congé als pop-up op de VUB, aan de vijvers, in een leegstaand gebouw,...

Indicator: minstens 2 pop-ups per jaar, op verschillende plaatsen

Fasering: MT

OD3.3. Beschikbare ruimte bij partners wordt publieker ingevuld; initiatieven van bewoners, collectieven en verenigingen krijgen een bevoorrechte plaats.

Actie 3.3.1. *Lokale talenten krijgen een plaats in de zalen van de structurele partners van het lokaal cultuurbeleid.*

> Open Mic in Elzenhof

Indicator: bij minstens 4 structurele partners krijgen lokale talenten minstens 2 keer per jaar een plaats.

Fasering: MT- LT

Actie 3.3.2. De infrastructuur van Bibliotheek Sans Souci wordt als waardevolle publieke ruimte verder aangepast op maat van haar publiek en de functies leesplezier, informatie, technologie en ontmoeting

De bibliotheek past haar ruimte aan teneinde aan haar geformuleerde missie als publieke ruimte te voldoen en zoekt daarbij een evenwicht tussen haar verschillende functies voor het publiek : rustpunt, ontmoetingsplaats, jeugdbibliotheek & studieplek. De opdrachten van de bibliotheek inzake e-inclusie en mediawijsheid worden hierbij niet uit het oog verloren.

>Verbetering van de technische uitrusting van de bibliotheek (Openbare Computerruimte, multimediamateriaal, geluidsinstallatie, inleverbus, RFID)

>Herinrichting van de leeszaal en de jeugdafdeling op basis van een reflectie over de maximale afstemming van de inrichting op haar publiek waardoor deze de inhoudelijke invulling met collecties en publieksactiviteiten maximaliseert (zie ook onderzoek naar het stimuleren van meervoudige intelligentie (Gardner), autonomie van het kind in het gebruik van ruimtes (Montesori), ontmoeting in openbare ruimtes (Soenen), warme en koude culturele zones (Lahire)). Op technisch vlak kan de ruimte verbeterd worden op vlak van akoestische prestatie, efficiënte en zuinige verlichting, frontale plaatsing en interactieve ontsluiting van de collecties, polyvalentie en moduleerbaarheid van de ruimtes, integratie van digitale toepassingen en nieuwe media, afstemming op ontmoeting enerzijds en studie anderzijds.

Indicator: De infrastructuur van Bibliotheek Sans Souci is publiek en multifunctioneel ingevuld.

Fasering: MT- LT

Actie 3.3.3. Als ontmoetingscentrum voor de lokale gemeenschap stelt Elzenhof zijn infrastructuur tegen democratische prijzen of gratis ter beschikking aan verenigingen, zelforganisaties, collectieven, bewonersinitiatieven, ...

Indicator: per jaar gebruiken minstens 8 lokale initiatieven de infrastructuur gratis of tegen democratische prijzen.

Fasering: MT

Actie 3.3.4. Participatietraject met kinderen en jongeren ism JOTA rond het kunstintegratieproject in de tuin (kunstspeeltuin, waterpartijen, boomhut, ...)

Indicator: het kunstintegratieproject vindt plaats.

Fasering: KT-MT

Actie 3.3.5. Na de verbouwingen een deel van de zolderruimte gebruiken als 'open creative workspace': atelierruimte & bureauruimte voor lokale kunstenaars en creatievelingen.

Indicator: per jaar gebruiken minstens 5 lokale creatievelingen de 'creative workspace'.

Fasering: MT-LT

SD4. Studenten en Europeanen vinden gemakkelijker de weg naar het culturele leven in Elsene.

Hoe gaan we meer **Europeanen** bereiken?
Hoe gaan we meer **studenten** bereiken?

Hoe kan er beter rond lokaal cultuurbeleid worden **gecommuniceerd**?: agenda, label 'Re: space - Herteken Elsene', mond-aan-mondreclame, doelgroepenspecifiek, meertalig...

OD4.1. Er wordt meer gericht naar studenten gecommuniceerd.

Actie 4.1.1. Partners en acties van het lokaal cultuurbeleid worden opgenomen in de zakagenda's, websites en fora van studenten.

Indicator: per jaar worden minstens 5 acties opgenomen in de zakagenda's, websites of fora.

Fasering: MT

Actie 4.1.2. De partners van het lokaal cultuurbeleid nemen nog intenser deel aan de seizoensopeningen voor studenten (Kick off the campus, Brussel Brost,...)

Indicator: er worden minstens 4 structurele partners betrokken die taken evenwichtig verdelen.

Fasering: KT

Actie 4.1.3. Er wordt samengewerkt met communicatieplatforms voor studenten (Marcom, Br(ik), studentenverenigingen)

Indicator: er wordt samengewerkt met minstens 3 communicatieplatforms.

Fasering: MT

OD4.2. Er worden acties opgezet naar studenten waarbij ze nauw bij het Elsense cultuurleven raken betrokken.

Actie 4.2.1. Partners bouwen een volwaardige stage- en vrijwilligerswerking uit waarbij betrokkenheid en ambassadeurschap centraal staat.

> Oefening derde bachelor sociaal-culturele agogiek, waarbij o.a. ook de obstakels voor studentenparticipatie in kaart worden gebracht.

> Brede School Elsene gaat vraaggericht (van partners) en i.s.m. met VUB op zoek naar gemotiveerde vrijwilligers om in te schakelen in partnerprojecten zoals de Jeugdboekenweek van Bibliotheek Sans Souci.

> Bibliotheek Sans Souci biedt stageplaatsen aan (VUB, studenten Franstalige bibliotheekschool, lerarenopleiding, ...), staat open voor co-productie (bv. Studenten organiseren quiz in de bib, voorleesvrijwilliger organiseert voorleesactiviteit in het kader

van de Europese dag van de talen) en ontwikkelt een vrijwilligerswerking met aandacht voor het aantrekken van Europeanen

> Elzenhof biedt regelmatig stageplaatsen aan aan de studenten sociaal-culturele agogiek, werkt mee aan de oefening van de derde bachelor sociaal-culturele agogiek en heeft in haar vrijwilligersbeleid bijzonder aandacht voor het aantrekken van studenten.

Indicator: minstens 5 partners bouwen een volwaardige stage-en vrijwilligerswerking uit.

Fasering: KT-MT

Actie 4.2.2. Bibliotheek Sans Souci zet in op aangename studieplekken en perfectioneert haar stiltebeleid.

De leeszaal en de openbare computerruimte worden goed uitgerust en aangepast aan de evoluerende behoeften van (studerende) jongeren

Wil de bibliotheek jongeren bereiken dan is het noodzakelijk een voortrekkersrol te spelen in nieuwe technologie en media : de uitrusting van de bibliotheek moet op dat vlak dus bovengemiddeld worden ondersteund en moet voortdurend onderwerp zijn van verbetering. De twee gemeentelijke bibliotheken werken inhoudelijk nauw samen rond beide openbare computerruimtes.

Indicator: de openbare computerruimte wordt goed uitgerust en jaarlijks aangepast aan nieuwe evoluties en producten..

Fasering: KT-MT

Actie 4.2.3. Gemeenschapscentrum Elzenhof ondersteunt studenten bij hun dagelijkse activiteiten.

> studieruimte aanbieden in Elzenhof ism Bri(k)

> kookcursussen (koken in de microgolfoven, koken voor 3 euro,...) in Elzenhof

> wandelingen in Elsene, langs de verschillende culturele partners (Elsene uitspelen tov Brussel centrum)

Indicator: per jaar worden minstens 3 activiteiten naar studenten ontwikkeld.

Fasering: KT-MT

Actie 4.2.4. Er worden originele interventies op de campus georganiseerd

> Café congé (mobiele bar)

> Pop-up bib

> Namiddagconcert in de refter

> Kitchen Party

> Marathon nieuwe HBO (Home Box Office) series kijken

Indicator: per jaar worden minstens 3 originele interventies georganiseerd.

Fasering: MT

Actie 4.2.5. Op het vlak van programmatie wordt een nauwe samenwerking met het Kulturkaffee uitgebouwd. We willen zoveel mogelijk de uitwisseling stimuleren tussen het Kulturkaffee en de andere culturele instellingen in de gemeente, waardoor zich ook weer de publieken en gemeenschappen vermengen.

Concreet plant het Kulturkaffee een concertreeks in het Klein Mercelistheater van de gemeente, en wordt er uitgekeken naar andere locaties in Elsene.

Indicator: per jaar worden minstens 4 KK concerten buiten de campus, op een andere locatie in Elsene georganiseerd.

Fasering: KT-MT

OD4.3. Er wordt meer gericht naar Europeanen gecommuniceerd.

Actie 4.3.1. De structurele partners van het lokaal cultuurbeleid communiceren meertalig in het Nederlands, Frans en Engels.

Indicator: bij minstens 6 structurele partners is alle communicatie meertalig.

Fasering: MT

Actie 4.3.2. Er wordt samengewerkt met communicatieplatforms voor Europeanen (Verbindingsbureau Brussel-Europa, Expats in Brussel,...)

Indicator: er wordt samengewerkt met minstens 3 communicatieplatforms.

Fasering: MT

Actie 4.3.3. Er wordt een communicatietool op maat van Europese nieuwkomers ontwikkeld. bv. "All you need to know about Ixelles."

Indicator: de tool bestaat.

Fasering: MT- LT

Actie 4.3.4. Er wordt budget vrijgemaakt voor advertenties in The Bulletin, Bozar Magazine,

Indicator: per jaar wordt ca. 2000 euro vrijgemaakt voor dit soort advertenties.

Fasering: MT

OD4.4. Er worden acties opgezet naar Europeanen waarbij ze nauw bij het Elsense cultuurleven raken betrokken.

Actie 4.4.1. Er worden projecten opgezet met Europees talent en met Europese kunstenaars.

Bv. Poolse kunstenaars API studio, ExPart

Indicator: per jaar worden minstens 3 projecten opgezet met Europees talent of Europese kunstenaars.

Fasering: MT- LT

Actie 4.4.2. Elzenhof zet in op een doorstroom van de aanwezige cursisten Nederlands naar de rest van de werking

Indicator: minstens 20 cursisten vinden hun weg naar de rest van de werking.

Fasering: MT

Actie 4.4.3. *Elzenhof ontwikkelt in samenwerking met lokale partners (Nadine, Verbindingsbureau, Goethe Instituut, City Mine(d)....) een sociaal-artistiek project rond het thema mobiliteit. Elsene als transitgemeente voor Europese ambtenaren is hier een subthema van.*

Indicator: minstens 10 Europese ambtenaren nemen deel aan dit project

Fasering: KT-MT (het project kent een eerste fase in maart 2013).

SD5. Kinderen, jongeren en jongvolwassenen hebben meer plaats voor expressie en jeugdcultuur.

Hoe gaan we **kinderen** bereiken, maar ook **jongeren en jongvolwassenen**?: twintigers, dertigers, veertigers,...

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de **jeugd** aan zijn trekken komt?

Hoe kunnen we **kinderen** nog meer toegang tot cultuur verschaffen, en hen ook mede-eigenaars laten worden i.p.v. kleine cultuurconsumenten? Hoe kunnen we de ouders nog meer betrekken?

OD5.1. Culturele wensen van kinderen, jongeren en jongvolwassenen worden meer doeltreffend opgespoord en aangeboord.

Actie 5.1.1. *Er wordt meer transversaal samengewerkt met de Jeugddienst en dienst Onderwijs van de gemeente.*

> *Er wordt samengewerkt met dienst Jeugd ivm met wijkcontract Maalbeek (sportzaal/ bokszaal).*

> *Het Programma Preventie Schoolverzuim dat sinds jaren door dienst Onderwijs wordt georganiseerd wordt sinds dit jaar ook in De Wimpel georganiseerd d.m.v. Brede School.*

Indicator: per jaar vinden minstens 2 samenwerkingen plaats met de dienst jeugd en minstens 2 met de dienst onderwijs .

Fasering: MT-LT

Actie 5.1.2. *Er wordt een mapping gedaan van jeugdactoren en van culturele wensen van deze doelgroep.*

> *Brede School Elsene bevraagt kinderen en ouders o.m. omtrent hun culturele interesses en geven dit via de stuurgroep door aan desbetreffende partners.*

> *Elzenhof heeft tijdens al haar (jeugd)activiteiten aandacht voor informele gesprekken met ouders en kinderen, en in het bijzonder tijdens Café-O-Lait.*

> *Elzenhof ontwikkelt extra participatietrajecten met kinderen in het kader van het gemeenschapsforum.*

Indicator: per jaar worden jeugdactoren op één of andere manier minstens 1 keer bevraagd.

Fasering: KT-MT

Actie 5.1.3. *Via schoolpoortcontacten worden ouders en kinderen uitgenodigd en warm gemaakt voor activiteiten bij culturele partners.*

Indicator: minstens 5 partners maken gebruik van schoolpoortcontacten om hun boodschap te verspreiden.

Fasering: KT-MT

OD5.2. De beschikbare ruimte bij partners van het cultuurbeleid wordt beter ontsloten voor kinderen, jongeren en jongvolwassenen.

Actie 5.2.1. De projectruimte voor jongeren In-Between in de Elsensesteenweg wordt beter ontsloten.

Indicator: per jaar maken minstens 3 lokale actoren gebruik van de projectruimte .

Fasering: KT-MT

Actie 5.2.2. De publiekswerking van Bibliotheek Sans Souci volgt de leeslijn van Boekbaby tot student en heeft daarbij aandacht voor micro-aanpak, experiment, betrokkenheid en co-productie

> 0+: Verdere uitbouw van de Boekbabywerking ism Kind en Gezin, de Nederlandstalige kinderdagverblijven, ...

>4+: Er kan nooit genoeg voorgelezen worden : de bib blijft inzetten op de voorleesuurtjes, de Voorleesweek en het tweetalig voorleestraject Tandem ism de Franstalige bibliotheek

>6+ : Jeugdboekenweek, Vlieg en Taaltwisters

>12+ : Studie- en ontmoetingsruimte voor tieners, mogelijkheden onderzoeken voor een makerspace (d.i. een ruimte rond computers, technologie, open source software, digitale of elektronische kunst die de deelnemers gebruiken om elkaar te ontmoeten en kennis of ervaring uit te wisselen rond individuele of gemeenschappelijke projecten) ism een lokale partner

Indicator: Binnen elk actieplan is een evenwichtig publieksaanbod opgenomen voor de verschillende leeftijdsegmenten

Fasering: KT-MT

Actie 5.2.3. Bibliotheek Sans Souci schenkt in het bijzonder aandacht aan taalstimulering en meertaligheid bij kinderen.

>Taaltwisters op woensdagnamiddag : onderzoeken van de mogelijkheid te evolueren naar een open atelierwerking

>Accentcollectie opvoedingsondersteuning in meertalig opvoeden voor ouders en leerkrachten

> Uitbouw van kwalitatieve anderstalige jeugdcollecties

Indicator: per jaar bereiken we minstens 20 kinderen met taalstimulerende activiteiten

Fasering: MT-LT

Actie 5.2.4. Bibliotheek Sans Souci bouwt haar scholenwerking verder uit in het kader van de Brede School Elsene en heeft ook aandacht voor het flankeren van het Franstalig onderwijs in het kader van de lessen Nederlands

> De bib als alternatief klaslokaal stimuleren

>Klasboekenkoffers revisited: blijven zoeken naar een betere formule voor een traditioneel concept

>De bib biedt educatieve pakketten en bibontdekkingsbezoeken aan voor leerkrachten

> Projecten op maat rond leesplezier en leesmaak op vraag van en in samenwerking met leerkrachten

> Scholen, leerkrachten en leerlingen sensibiliseren voor de Jeugdboekenweek

> Bib-pop-up op school

Indicator: per jaar zet de bib minstens 3 verschillende samenwerkingen op in het kader van Brede school, en 1 met de Franstalige dienst onderwijs.

Fasering: KT-MT

Actie 5.2.5. Door een innoverende ontsluiting van de collectie, een herinrichting van de jeugdafdeling en een aantrekkelijk jeugdaanbod wordt bibliotheek Sans Souci een playful library.

De bib wordt een ruimte waar kinderen en tieners zich goed voelen en controle hebben over het aanbod

> De aantrekkingskracht van de gamecorner en gamenamiddagen gebruiken op een doorstroom te realiseren naar het overige aanbod van de bib

> Minder punctueel aanbod en meer permanente publiekswerking

> Activering van de jeugdcollectie via attributen, ontsluiting op basis van meervoudige intelligentie, leesprofielen en –smaken, en publiekswerking

Indicator : minstens 30 kinderen of jongeren beschouwen de bib als hun playful library

Fasering : MT

Actie 5.2.6. Brede School Elsene tracht ouders via (na)schoolse activiteiten te betrekken bij culturele partners door de activiteiten daar te laten doorgaan. (Bibliotheek Sans Souci, Museum van Elsene, Kindermuseum, GC Elzenhof)

Indicator: bij minstens 3 partners gaan naschoolse activiteiten door.

Fasering: KT-MT

Actie 5.2.7 GC Elzenhof stelt haar infrastructuur ter beschikking van jongereninitiatieven en samenwerkingen.

> woensdagnamiddag: open ontmoetingsmoment hiphop/breakdance

Indicator: minstens 3 jongereninitiatieven vinden een meer structurele plaats in GC Elzenhof

Fasering: MT- LT

Actie 5.2.8 GC Elzenhof heeft binnen de scholenwerking en het vrijetijdsaanbod voor kinderen bijzondere aandacht voor een actieve en participatieve kunstbeleving.

>betere kunsteducatieve omkadering van dans- en theatervoorstellingen door bijv. langlopende trajecten op te zetten met kunstenaars / dansers / acteurs

>toonmomenten van cursussen(bijv bewegingsexpressie tijdens Boekenbaz'art), meer inzetten op creatie

>speelweken in samenwerking met lokale of bovenlokale kunst(educatieve) organisaties (Nadine, Piazza dell'arte, RHOK, Artforum,...)

Indicator: speelweken, voorstellingen en toonmomenten zijn professioneel en creatief omkaderd.

Fasering: MT

Actie 5.2.9. GC Elzenhof bouwt het babbel- en speelcafé Café-O-Lait verder uit als ontmoetingsmoment voor ouders en kinderen

>niet enkel zaterdagochtend, maar ook naschools

>actief inzetten op ouderbetrokkenheid

>samenwerkingen met Ludotheek, Kind & gezin, Gezinsbond

Indicator: er wordt voor Café-O-Lait ook naschools gewerkt en in nauwe samenwerking met lokale partners

Fasering: KT-MT

Hoofdstuk 5: Middelen

1. Mensen

Om de missie, visie en doelstellingen van het cultuurbeleidsplan waar te maken is een gemotiveerd team van hooggekwalificeerde medewerkers een voorwaarde. We streven hierbij in de volgende legislatuur minimum naar het behoud van het personeelskader dat doorheen de vorige jaren met succes werd opgebouwd. Voor de dienst Nederlandstalige Aangelegenheden is dat een halftijds diensthoofd, een cultuurbeleidscoördinator, een Brede schoolcoördinator en een halftijds assistent, voor de bibliotheek is dat een voltijds hoofdbibliothecaris, een voltijds assistent-dienstleider, een voltijds educatief medewerker, 2 halftijdse onthaalmedewerkers, een halftijds catalograaf en 1 halftijds administratief assistent.

Dit team kan worden aangevuld met vrijwilligers of stagiaires en hoewel we de sociale en inhoudelijke meerwaarde van een vrijwilligers- en stagewerking inzien heeft die veel aansturing en tijdsinvestering nodig om succesvol te zijn. Op geen enkel moment kan er daarom vanuit gegaan worden dat de taken van medewerkers kunnen overgenomen worden door vrijwilligers of stagairs. Voor de uitvoering van dit beleidsplan dient het aantal equivalenten binnen het personeelskader behouden te worden. De werking van het Taaltwisteratelier in de bibliotheek is afhankelijk van de inschakeling van een jobstudent.

2. Werkingsmiddelen en subsidies

Eén van de grootste hoofdtaken volgens het decreet lokaal cultuurbeleid is gemeenschapsvorming: alle activiteiten die de kwaliteit en de samenhang van de lokale gemeenschap versterken, met bijzondere aandacht voor participatie van diverse kansengroepen en ondersteuning van verenigingen en vrijwilligers. Dit betekent dat de gemeente in de eerste plaats faciliteert wat door het middenveld wordt georganiseerd (...).

De gemeente is decretaal verplicht om samenwerking met partners en bewoners te bevorderen, activiteiten te faciliteren en ondersteuning te bieden.

Overeenkomstig deze ondersteunende taak is het belangrijk bewoners en instellingen als partners te zien, niet als loutere uitvoerders van een bepaalde opdracht. Het is dus belangrijk dat onze diensten naast een eigen werkingsbudget over voldoende subsidiemiddelen beschikken, en dat het gehanteerde subsidiebeleid flexibel genoeg is om daadwerkelijk te kunnen faciliteren. Het werken in partnerschap moet hierbij dus bevorderd worden, en in de praktijk kunnen subsidies ook gecombineerd worden met werkingsmiddelen. Projecten die gezamenlijk tot stand komen brengen we bij voorkeur in de vorm van een collegeverslag met eventueel materiaalgebruik, vervoer, zaalbezetting

en drukwerk, met in sommige gevallen nog een beraadslaging voor een numeraire subsidie aan de partner als bijdrage in de organisatiekosten.

Wat de bibliotheek betreft, is het jaarlijkse collectiebudget een op begrotingspolitiek gebaseerde jaarlijkse beslissing die los staat van de potentiële (quasi oneindige) collectie maar rekening houdt met het feit dat de bibliotheek steeds een kritische massa aan actuele bibliotheekmaterialen ter beschikking moet kunnen stellen van haar publiek. De vernieuwing van het aanbod is hierbij een zeer belangrijk aandachtspunt en vereist een garantie van continuïteit van de collectiewerkprocessen binnen de bibliotheek. In de samenstelling van de collectie kunnen bibliotheekmedewerkers op collectieniveau selectiecriteria en inspraakmechanismen tav het publiek inbouwen maar zij behouden een totale onafhankelijkheid in de concrete invulling van de collectie. Dit moet ook duidelijk zijn in de administratieve afhandeling en het werken met globale bestelbonnen.

Publieksactiviteiten zijn belangrijke instrumenten om de missie, visie en doelstellingen van de bibliotheek op vlak van cultuureducatie en leesplezier te vervullen. Daarnaast kunnen deze activiteiten de zichtbaarheid en het imago van de bibliotheek positief beïnvloeden. Bij voorkeur groeit het publieksaanbod van de bibliotheek van onderuit en zijn bewoners een actief betrokken partij. Dit vergt een administratief en logistiek flexibele aanpak. Binnen de Brusselse context is publiekscommunicatie een zeer essentieel onderdeel van het slagen van publieksactiviteiten geworden. Zowel op vlak van honoraria, logistieke ondersteuning als communicatie dienen dan ook billijke budgetten te worden voorzien.

3. Logistieke ondersteuning

3.1. Infrastructuur, materiaaluitleen, - transport en –montage, en drukwerken

Om de doelstellingen die in het cultuurbeleidsplan staan te verwezenlijken, het resultaat van heel veel inspraaktrajecten en denkwerk door de cultuuradviesraad, is het belangrijk dat gemeentelijke infrastructuur en het materiaal voor het grootste deel gratis ter beschikking worden gesteld van partners. Instellingen en bewoners doen hun uiterste best om van Elsene een cultureel bruisende gemeente te maken, en doen dit nauwelijks of nooit met een winstoogmerk. Bovendien ligt het opnieuw in de lijn van onze decretale hoofdtaak, het faciliteren van het middenveld, om ook het gebruik van vooral de dienst openbare werken tot de openbare dienstverlening te rekenen, en ervoor te zorgen dat bewoners en partners ook hier zonder extra betaling gebruik van kunnen maken.

De aantrekkingskracht van een culturele instelling als een bibliotheek staat of valt met de vormgeving van haar inrichting en het goede onderhoud van haar infrastructuur. De inrichting van de bibliotheek wordt verder afgestemd op haar verschillende functies ten aanzien van haar publiek te weten ontmoeting, studie & cultuureducatie, (aanzetten tot)

lezen, vrije toegang tot (digitale) informatie. Ook de bibliotheekruimte moet in het kader van partnerships vlot en gratis ter beschikking kunnen worden gesteld.

3.2. ICT

Om de doelstellingen van het cultuurbeleidsplan te halen, is degelijke digitale ondersteuning meer dan noodzakelijk. De medewerkers van de diensten hebben brede toegang tot het internet nodig (facebook, youtube, en andere sociale media), en actuele en regelmatig geüpdatete basishard- en software (bij voorkeur ook Adobepakketten zoals Indesign en Photoshop).

De openbare computerruimte van Bibliotheek Sans Souci kan enkel als beleidsinstrument worden ingezet als aan de volgende voorwaarden is voldaan :

- het ingezet ICT-materiaal is up to date en wordt jaarlijks aangepast aan nieuwe evoluties. Publiekscomputers hebben een levensduur van 4 à 5 jaar, waarna het materiaal moet worden vervangen. Deze uitrusting en installatie zijn gedocumenteerd.
- Er is regelmatig preventief onderhoud nodig om de uitrusting functioneel te houden. Dit onderhoud kan binnen het huidige personeelskader van de bibliotheek niet worden opgenomen als taak.
- de bibliotheek maakt deel uit van een OCR-werkgroep binnen de gemeente waarbij een vaste contactpersoon van Dienst Telematica zorgt voor transparante afspraken tussen de betrokken diensten. Deze werkgroep komt minstens 3 maal per jaar samen.
- Een snelle interventie bij defecten aan de uitrusting of internetverbindingen waarbij de publieksdienst niet onderbroken wordt.
- Het voorzien van een afdoende beveiligde Wifi binnen de bibliotheek en een voldoende grote bandbreedte voor een comfortable simultane internettoegang voor 54 computers en andere toestellen (2 baliecomputers, 14 publiekscomputers en 30 persoonlijke computers, tablets, smartphones, ...)

4. Administratieve ondersteuning

Ook dit maakt deel uit van het decretale kader rond het Lokaal Cultuurbeleid: het zodanig positioneren van de cultuurbeleidscoördinator binnen de gemeentelijke administratie en het gemeentelijk beleid dat hij/zij zich in hoofdzaak kan richten op de lokale invulling van zijn/haar opdrachten beschreven in het uitvoeringsbesluit van het decreet lokaal cultuurbeleid. Administratieve ondersteuning bij deze opdrachten is noodzakelijk.

Concreet zijn volgende punten noodzakelijk om de doelstellingen van het cultuurbeleidsplan te halen:

- Heldere en gebruiksvriendelijke typedocumenten van ondersteunende diensten (beraadslagingen, verslagen, offerteformulieren, aanvraagformulieren), evenals procedures. Het gaat hier over de aankoopcentrale, de dienst evenementen, de dienst cultuur, de dienst Openbare Werken, de personeelsdienst, de dienst Telematica,... Deze

documenten en procedures worden bij voorkeur afgetoetst bij het geheel van de publieksdiensten, waardoor de duidelijkheid zal verhogen.

- Een degelijke ondersteuning door de dienst vertalingen van de gemeente.
- De eventuele bijkomende ondersteuning door een extra halftijds administratief assistent, naast de halftijdse die momenteel in de Bibliotheek werkt.

5. Jaarlijkse begroting

Om het voorliggende cultuurbeleidsplan te kunnen uitvoeren, de doelstellingen, visie en missie indachtig, rekenen we minimum op het behoud van de middelen die op de jaarlijkse begroting worden ingeschreven. Dit komt ook overeen met het decretale kader, dat een evenwichtige en positieve verhouding vraagt tussen het gemeentelijke budget Nederlandse Cultuur en de subsidiëringen door de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie in het kader van het lokaal cultuurbeleid. Het is ook belangrijk dat het grotendeels door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerde personeel over voldoende werkingsmiddelen en partnersubsidies beschikt.

Gemiddeld genomen spreken we over het behoud van volgende kostenposten (cijfers 2013). De personeelskosten zullen uiteraard evolueren naargelang statuut en anciënniteit:

UITGAVEN

<i>Werkingskosten Nederlandstalige Aangelegenheden</i>	6.707,31
<i>Subsidies Nederlandstalige Aangelegenheden</i>	94.050,00
<i>personeelskosten Nederlandstalige Aangelegenheden</i>	127.694,00
<i>Kosten Brede School</i>	50.000,00
<i>Werkingskosten Nederlandstalige Bibliotheek</i>	72.585,00
<i>personeelskosten Nederlandstalige Bibliotheek</i>	299.879,00
<i>Lidmaatschap VVBAD Nederlandstalige Bibliotheek</i>	160,00
TOTAAL UITGAVEN	651.075,31

6. Tarievenbeleid

Een gedifferentieerd en realistisch prijzenbeleid is noodzakelijk om een sociale mix te garanderen binnen het publieksbereik. Prijszetting is steeds een onderwerp van doordachte analyse en is een aandachtspunt voor alle betrokken partners.